

1. התנועה למען איכות השלטון בישראל ע"ר 580178697
2. פורום חומת מגן לישראל
ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר אליעד שרגא ו/או תומר נאור ו/או אריאל ברזילי ו/או רחל אל-שי רוזנפלד ו/או רותם בבלי דביר ו/או תמר באום ו/או אורי הס ו/או סתיו לבנה להב ו/או טלילה דביר
מרח' יפו 208, ת.ד. 31348 ירושלים 9131301
טלפון: 02-5000073; פקס: 02-5000076
דוא"ל: office@mqg.org.il

העותרים

- נ ג ד -

1. ראש הממשלה חה"כ בנימין נתניהו
2. ממשלת ישראל
3. היועצת המשפטית לממשלה
המשיבים 1-3 באמצעות פרקליטות המדינה
מרח' צלאח א-דין 29, ירושלים
טלפון: 073-3925590; פקס: 02-6467011
דוא"ל: HCJ-dep@justice.gov.il
4. שר הביטחון חה"כ יואב גלנט
משרד הביטחון, הקריה, תל אביב 6473424
טלפון: 073-2067420; פקס: 073-3233711
דוא"ל: yoavg@knesset.gov.il
5. שר החוץ חה"כ ישראל כץ
משכן הכנסת, קריית בן-גוריון, ירושלים, 9195016
טלפון: 02-6408518; דוא"ל:
yiskatz@knesset.gov.il

המשיבים

עתירה למתן צווים על תנאי,

צו ביניים, צו ארעי ובקשה לקיום דיון בהול

מוגשת בזאת עתירה לבית משפט נכבד זה, **למתן צווים על תנאי ובקשה למתן צו ביניים ולחילופין צו ארעי**, וכן **בקשה לקיום דיון בהול בעתירה**, והכל כדלהלן:

צו על תנאי

א. צו על תנאי כנגד המשיב 1 לעתירה, הוא ראש הממשלה, המורה לו לבוא ולנמק **מדוע לא יחזור בו ויבטל את פיטורי המשיב 4, שר הביטחון חה"כ יואב גלנט, וזאת מתוך הטעמים הבאים, העומדים כל אחד בפני עצמו ובמצטבר:**

א.1. לנוכח החשש הכבד שמא פיטורי שר הביטחון מקורם בשיקולים זרים אשר סותרים את השיקולים שנקבעו בפסיקה לעניין העברת שר מכהונתו: הפיטורים לא נעשו על מנת לקדם את יכולת הממשלה לתפקד כראוי כרשות המבצעת של המדינה ולהגשים את יעדי המדיניות הניצבים בפניה, אלא עניינם בשרידותו הפוליטית של ראש הממשלה ושל הקואליציה בראשותו;

א.2. לנוכח כך שפיטורי שר הביטחון מביאים לפגיעה אנושה בביטחון המדינה בעת מלחמה, באופן שעולה כדי חוסר תום לב ואף שרירות. זאת, משום שהחלפת שר הביטחון הנוכחי בגורם מנוסה פחות במהלך מלחמה, יובילו לאובדן של ידע וניסיון קריטיים שנצברו על ידי שר הביטחון גלנט בניהולו את המלחמה מזה למעלה משנה;

א.3. לנוכח היותה של ההחלטה לפטר את שר הביטחון בעת מלחמה עולה כדי חוסר סבירות קיצוני באופן שהופך אותה להחלטה שלא כדין ומצדיקה התערבות שיפוטית בהתאם לפסיקת בית המשפט הנכבד, וזאת לאור הצטברות כלל האמור לעיל;

א.4. לנוכח כך שפיטורי שר הביטחון נעשים תוך ניגוד עניינים אישי של ראש הממשלה, כאשר מן הצד האחד, מתנהל בעניינו של רה"מ נתניהו הליך פלילי, ומן הצד השני, פעולותיו נועדו לשמור על יציבות הממשלה ובפרט לשרת את המשך כהונתו כראש הממשלה.

צו ביניים, ולחילופין צו ארעי

ב. כמו כן, יבקשו העותרים מבית המשפט הנכבד להוציא מלפניו צו ביניים, ולחילופין צו ביניים ארעי עד לדיון בעתירה, המורה להקפיא את כניסת הפיטורים לתוקף לעת הזו, וכן מורה על מניעת מינוי שר בטחון חדש, וזאת עד שתתברר ותוכרע העתירה, וזאת לנוכח הטעמים הבאים, ביחד ולחוד:

ב.1. מטרתו של צו ביניים זה היא לעצור לעת הזו – ועד אשר תתברר ותוכרע העתירה – מצב עניינים פסול המורה על פיטורי שר הביטחון בעת מלחמה.

ב.2. כידוע, סמכות בית המשפט הנכבד ליתן צו ביניים מעוגנת בתקנה 19 לתקנות סדר הדין בבית המשפט הגבוה לצדק, התשמ"ד-1984. מטרת צו הביניים הינה לשמר את המצב הקיים עד להכרעה השיפוטית בעתירה, ולמנוע קיומם של נזקים בלתי-הפיכים (אליעד שרגא ורועי שחר המשפט המינהלי – סדרי הדין והראיות בבג"צ כרך תמישי

208-206 (2010); ספרו של א' סאמרלי, **סעדים זמניים**, הוצאת "אוצר המשפט" כרך א', עמ' 3 (2005).

3. בבואו לבחון את השאלה האם להעניק צו ביניים אם לאו, מאזן בית המשפט הנכבד בין שני שיקולים עיקריים – מאזן הנוחות, וסיכויי העתירה להתקבל, כאשר למאזן הנוחות מעמד בכורה ברור מבין השניים. כך נקבע בבר"מ 8777/06 **מפעלי תחנות בע"מ ואח' נ' הועדה המקומית לתכנון ובניה טבריה ואח'** (נבו 19.11.2006):

"על בית המשפט לשקול בבואו להכריע בבקשה למתן צו ביניים את סיכויי העתירה ואת 'מאזן הנוחות'... שני השיקולים משפיעים האחד על השני... ואולם, אבן הבוחן העיקרית בסופו של יום היא בשיקולי 'מאזן הנוחות'... במסגרת שיקולי מאזן הנוחות יבחן בית המשפט, בין יתר שיקוליו, אם אי מתן הצו יסכל את בירור ההליך העיקרי, וכן יבחן את הצורך לשמר מצב קיים לעומת יצירת מצב חדש בטרם התברר ההליך לגופו".

4. בין השיקולים האמורים מתקיים יחס של "מקבילית כוחות", היינו, ככל שסיכויי העתירה גבוהים יותר, כך ניתן למעט בדרישת מאזן הנוחות, ולהיפך (וראו בר"מ 9954/16 **מדינת ישראל משרד החינוך נ' בית הספר יפיע לחינוך ורווחה בע"מ** (נבו 3.1.2017)).

5. העותרים יטענו כי סיכויי העתירה גבוהים נוכח כך שפיטורי שר הביטחון בעת מלחמה פוגעים פגיעה האנושה בביטחון המדינה והחשש הכבד שמא מקורם של הפיטורים בשיקולים זרים, באופן העולה כדי חוסר סבירות קיצוני.

6. במובן זה, צו הביניים אשר מבקשים העותרים משמעותו הותרת המצב על כנו ומניעת נזק בלתי הפיך על-ידי פיטורי שר הביטחון ותחילת כהונתו של שר ביטחון חדש באופן שיקשה על החזרת המצב לקדמותו.

בקשה לקיום דיון בהול

ג. כן יבקשו העותרים מבית המשפט הנכבד כי יורה על קיומו של דיון בהול בעתירה, וזאת לנוכח נסיבות העניין ונוכח הצורך להכריע בדחיפות בעניין פיטורי שר הביטחון, אשר חשיבותו אף מתעצמת בעת מלחמה.

כל ההדגשות נוספו על-ידי הח"מ, אלא אם נכתב אחרת.

א. הצדדים לעתירה

העותרים

1. העותרת 1, **התנועה למען איכות השלטון בישראל**, היא עמותה, רשומה כדין, תנועה עצמאית ולא מפלגתית, המונה כ-65,000 חברים ופעילים ומציינת בימים אלו 33 שנים של עשייה ציבורית ומשפטית, בהן חרטה על דיגלה שמירה על טוהר המידות בשירות הציבורי, עידוד ערכי שלטון החוק, שירוש נורמות בלתי ראויות במנהל הציבורי והשרשת נורמות ראויות של מנהל ציבורי תקין.
2. העותר 2, **פורום חומת מגן לישראל**, הוא פורום עמו נמנים בכירי מערכת הביטחון לדורותיהם, בהם שרי בטחון, רמטכ"לים, מפכ"לים, ראשי מוסד ושב"כ, אלופים ומפקדים בכירים במשטרה ובצה"ל, הפועל מזה כ-4 שנים לטובת שמירה על התנהלות, תקינות ומקצועיות מערכת הביטחון, טיוב פעולות כוחות הביטחון והמערך הבטחוני, ושמירה על איכות סוגיות ומדיניות ביטחונית של מדינת ישראל.

המשיבים

3. המשיב 1 הוא **ראש הממשלה**, חה"כ בנימין נתניהו, הנאשם בפלילים אשר פיטר אמש את שר הביטחון מתפקידו מכוח סמכותו הקבועה בסעיף 22(ב) לחוק יסוד: הממשלה.
4. המשיבה 2 היא **ממשלת ישראל**, הרשות המבצעת של מדינת ישראל המכהנת מכוח אמון הכנסת. בהתאם לסעיף 22(ב) לחוק יסוד: הממשלה, ראש הממשלה רשאי, לאחר שהודיע לממשלה על כוונתו לעשות כן, להעביר שר מכהונתו.
5. המשיבה 3, היא **היועצת המשפטית לממשלה** (להלן: "**היועמ"ש**"), אשר מתפקדה ומסמכותה היא מייצגת את הממשלה בערכאות השונות, והיא שאמונה על ייצוג האינטרס הציבורי ושמירה על קיום הדין.
6. המשיב 4 הוא **שר הביטחון** חה"כ יואב גלנט, אשר ראש הממשלה הביא לפיטוריו.
7. המשיב 5 הוא שר החוץ וחה"כ **ישראל כץ**, אשר לפי הדיווחים ראש הממשלה מתכוון למנותו לתפקיד שר הביטחון במקום חה"כ יואב גלנט.

ב. מבוא

8. זה למעלה משנה שמדינת ישראל נמצאת במצב בטחוני מהקשים בתולדותיה. אירועי הטבח של השבעה באוקטובר הסלימו למתיחות אזורית ורב-זירתית בה פועלת מדינת ישראל כבר 13 חודשים ברצועת עזה ולאחרונה גם בלבנון, כאשר גם בגבול זה מתגבשת מערכה צבאית עצימה שגובה אבדות כבדות מנשוא. כל זאת, לצד שהיא סובלת ממתקפות אוויריות מעיראק ומתימן, מפיגועי טרור מיהודה ושומרון, ונמצאת תחת איום ממשי למתקפה איראנית.
9. בכל הזמן הזה מאות אלפי ישראלים הפכו פליטים בארצם, גולים מבתיהם בצפון המדינה ובעוטף עזה, מאות אלפים אחרים מגויסים לשירות מילואים מסכן חיים לתקופות ארוכות מאוד של עשרות ומאות ימים, תוך שהם מותירים מאחור משפחות ועסקים קורסים.
10. ובמשך כל הזמן הזה, עדיין שוהים 101 חטופות וחטופים ישראלים במנהרות אויב רצחני ואכזרי בעזה.

11. והנה, על אף כל האמור, בחר לפני שעה קלה ראש ממשלת ישראל, הנאשם בפלילים חה"כ בנימין נתניהו, לפטר את שר הביטחון יואב גלנט – כאשר מדינת ישראל בעיצומה של מלחמה.
12. ופיטורין אלו לא נעשו בחלל ריק. מזה מספר חודשים שהממשלה הנוכחית מחשבת קיצה לאחור אל מול "איום" חמור מכל איום בטחוני – פירוק הקואליציה לנוכח רצונן של המפלגות החרדיות לשמר הסדר השתמטות של עשרות אלפי תלמידי ישיבות משירות צבאי, על אף הנטל ההולך וגובר וקריסת הציבור המשרת.
13. ומתוך האמור, פיטוריו של השר גלנט התקיימו אגב סירובו לתמוך במהלכי הקואליציה למתן פטור לתלמידי הישיבות מגיוס ולסבסוד מעונות היום למשתמטים, והצהרתו כי לא יתמוך עוד בהסדרים הפוגעים בציבור המשרתים.
14. כך, באבחת קולמוס, פיטר ראש הממשלה את שר הביטחון המנוסה מתפקידו, וזאת על אף האיומים הביטחוניים החמורים, כשהוא עושה זאת מתוך שיקולים זרים, צרים ופוליטיים, תוך פגיעה בביטחון המדינה ובחוסר סבירות קיצוני.
15. לא זו אף זו, ראש הממשלה הנאשם בפלילים פועל בניגוד עניינים אישי שעה שהוא מעמיד את שיקולי השרידות האישיים שלו כראש הממשלה קודם לאינטרס הביטחוני של מדינת ישראל, כאשר הוא צפוי לעמוד על דוכן העדים במשפטו הפלילי בעוד חודשים ספורים.
16. אשר על כן, העותרים יטענו כי פיטוריו של שר הביטחון גלנט בעת מלחמה אינם חוקיים, וזאת בשעה שנעשו מתוך שיקולים זרים, בניגוד עניינים חריף, תוך פגיעה בביטחון המדינה ובחוסר סבירות קיצוני היורד לשורשו של הליך.
17. העותרים יבקשו מבית המשפט הנכבד להתערב וליתן את הצווים המבוקשים ברישא לעתירה, ולעשותם למוחלטים. כן יבקשו העותרים מבית המשפט הנכבד כי יוציא את צו הביניים המבוקש, ולחילופין צו ארעי עד לדיון בעתירה, וכי יקבע את העתירה לדיון בהול ובהקדם האפשרי.
18. כל זאת, מתוך הטעמים אשר יובאו להלן.

ג. רקע עובדתי

ג.1. מתקפת הפתע בשבעה באוקטובר ופתיחתה של מלחמת חרבות ברזל

19. בבוקר יום שבת ה-7.10.2023, החלה מתקפת פתע רצחנית בהובלת ארגון הטרור חמאס מרצועת עזה על מדינת ישראל, אשר הובילה לפתיחתה של מלחמת חרבות ברזל.
20. במתקפת הטרור האכזרית, חדרו אלפי מחבלים משטח רצועת עזה לשטחה של מדינת ישראל מהיבשה, מהאוויר ומהים, וטבחו, תקפו וחטפו באכזריות אזרחים וחיילים ישראלים, במקביל להשתלטות וכיבוש של ישובים, בסיסים צבאיים ומוצבים שוכני קו העימות בדרום המדינה, ולשיגור של מטחי רקטות כבדים לכל שטחי מדינת ישראל.
21. באותה שבת שחורה, רצחו המחבלים כ-1,200 אזרחים וחיילים, אלפים נפצעו ולמעלה מ-250 אזרחים וחיילים, בהם תינוקות, ילדים, גברים, נשים וקשישים, נחטפו לשטח רצועת עזה.
22. לנוכח האירועים האמורים, באותו יום, הכריז שר הביטחון בהתאם לסמכותו בסעיף 9(ב) לחוק

ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951, על מצב חירום מיוחד בעורף, אשר הורחב בהמשך למדינה כולה. הכרזת שר הביטחון אושרה על ידי ועדת חוץ וביטחון של הכנסת. בהמשך להכרזתו, ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי החליטה על נקיטת פעולות צבאיות משמעותיות, בהתאם לסעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה.

23. בעקבות מתקפת הפתע, החל צה"ל בגיוס מילואים נרחב של למעלה מ-350,000 חיילים, לכלל המערכים בצה"ל ובמערכות הביטחון. מרחב עוטף עזה, אזור גבול הצפון ואזורים נוספים במדינת ישראל הוכרזו כשטחים צבאיים סגורים שהכניסה אליהם אסורה, ומאות אלפי אזרחים שוכני קו העימות התבקשו להתפנות מבתיהם לתקופה בלתי ידועה.

24. בחלוף מזה למעלה משנה מפרוץ המלחמה, מדינת ישראל מצויה עדיין בלחימה רב חזיתית, הכוללת גיוס מילואים נרחב. מתקפת הפתע וניהולה של המלחמה גרמו עד כה לאבדות קשות ובלתי נתפסות בקרב כוחות הביטחון ואזרחי המדינה. אזרחים וחיילים רבים שילמו על כך בחייהם, כ-101 מהחטופים עוד שבויים בשטחי האויב, ומאות אלפי אזרחים שוכני קו העימות עדיין מפונים מבתיהם מבלי כל צפי לחזרה לביתם.

25. נוסף על כך, מצויה מדינת ישראל בשיאו של אירוע רב מערכתי, בו לצד לחימה עצימה בלבנון, התחממות משמעותית בגזרת יהודה ושומרון, ואיומים ביטחוניים יומיומיים מכיוון גורמי פח"ע וטרור הנמצאים שם, אף מושמעים כלפיה איומים ממגוון זירות מרוחקות יותר, בהן האיום האיראני וכן מדינות נוספות – בהן תימן ועיראק.

26. בימים האחרונים אף גובר החשש ולצידו ההיערכות הביטחונית לקראת תגובה איראנית למתקפה הישראלית האחרונה.

27. זהו מצבה הבטחוני של מדינת ישראל, אור לפיטוריו של שר הבטחון.

2.ג. השתלשלות האירועים בעניין גיוס חרדים הרלוונטית לעתירה

28. מזה למעלה מ-25 שנים שמדינת ישראל מטלטלת סביב נושא שירותם (או למעשה, השתמטותם משירות) של תלמידי הישיבות. כפי שיוסבר להלן בתשתית העובדתית וכן בטיעון המשפטי, נושא זה אף עומד בלב העניין הנידון בעתירה זו, ובפיטוריו של שר הבטחון על ידי ראש הממשלה מתוך שיקולים זרים שאינם ממך העניין, ואשר כל כולם בתוך רצונו של ראש הממשלה להעביר חוק גיוס המאפשר את המשך מתן הפטור לחרדים, וכפי שיוסבר כאמור להלן.

29. נוכח קוצר הזמן והמקום, יתמקדו העותרים באירועים הרלוונטיים לטעמה אשר התרחשו בשנים האחרונות.

30. בחודש ספטמבר 2017 הכריע בית המשפט העליון בבג"ץ 1877/14 **התנועה לאיכות השלטון נ' הכנסת** (נבו 12.9.2017) (להלן: "**בג"ץ 1877/14**"), בפסק דין ארוך ומנומק בו קבע כי **הסדר הגיוס כפי שנקבע בחוק השוויון בנטל איננו חוקתי**. בית המשפט צעד בקרקע החרושה זה מכבר בידי שופטי בית המשפט העליון לדורותיהם, וקבע כי **הסדר הגיוס פוגע בזכות החוקתית לכבוד האדם בהיותו מפלה ופוגע בשוויון, שכן הוא יוצר הבחנה ללא שוני רלוונטי, על בסיס השקפת עולם דתית, בחובת הגיוס לצה"ל**. מעבר לכך, נקבע כי חוק השוויון בנטל בנוסחו הזה לא עומד במטרות שהוא קבע לעצמו – להביא לצמצום פערי הנשיאה בנטל השירות.

31. ביחס לבטלות ההסדר האחרון לדחייה ופטור מגיוס לתלמידי הישיבות, קבע בית המשפט הנכבד

בבג"ץ 1877/14, כי ביטולו של פרק ג1 לא יכנס לתוקפו באופן מידי, כי אם לאחר שנה, דהיינו ביום 12.9.2018 – **פרק זמן ארוך ביותר** – אשר נועד להוות "תקופת התארגנות" לרשויות הצבא ולכנסת. כך הסבירה זאת כב' הנשיאה נאור ז"ל בפס' 104 לפסק דינה :

"פרק הזמן שנקבע הוא ארוך, ולא בכדי. תקופת התארגנות זו עשויה להיות נחוצה לרשויות הצבא ולמערך השירות הלאומי-אזרחי. בפרט היא נועדה להקנות לכנסת פרק זמן ראוי כדי לדון כנדרש בהסדר החוקי שלדעתה צריך לחול לגבי גיוסם של תלמידי הישיבות ובכלל זה לתת סיפק בידה לחוקק חוק חדש ככל שהיא תראה צורך בכך. [...] אם יוחלט להנהיג הסדר גיוס מיוחד לתלמידי הישיבות, החורג מהוראותיו של חוק שירות ביטחון, יהא עליו לעלות בקנה אחד עם העקרונות המנחים שנקבעו בפסיקה."

32. כחודשיים לפני מועד בטלות החוק על פי החלטת בית המשפט, ביום 15.7.2018, הגישה המדינה בקשה לדחיית מועד קיום פסק הדין בשבעה חודשים נוספים. הייתה זאת בקשת ארכה ראשונה מני רבות אשר ביקשו משיבי המדינה מבית המשפט הנכבד. בכל פעם העלתה המדינה שלל טענות מן היקב ומן הגורן מדוע יש להיעתר באופן חריג ומיוחד לבקשת ארכה נוספת לדחיית מועד קיום פסק הדין בעתירה. בית המשפט הנכבד נעתר לבקשת משיבי המדינה כדי שיינתן להם די הזמן לחוקק הסדר גיוס חדש לתלמידי הישיבות, וכך מועד קיום פסק הדין נדחה שוב ושוב במשך למעלה **מחמש** **שנים**.

33. מאז הארכה הראשונה ועד היום, נערכו 5 מערכות בחירות בקבועי זמן תכופים. במהלך כל התקופה הזו, לא הצליחו נבחרים להגיע להסכמות בנוגע לחוק הגיוס שעמד כחרב תלויה מעל ראשן של הממשלות המתחלפות. חוק הגיוס איים פעם אחר פעם על שרידותה של הממשלה. אחת הדוגמאות הבולטות התרחשה בשנת 2019, כאשר חוק הגיוס שימש כגורם מרכזי למשבר פוליטי שהוביל לבחירות חוזרות.

34. לבסוף, פקע ההסדר האחרון שאפשר לדחות שוב את גיוס תלמידי ישיבות כאמור בהתאם לסעיף 26 לחוק שירות ביטחון, אשר קובע כי תקופתו האחרונה של ההסדר ביחס לדחיית שירותם של תלמידי הישיבות (הסדר הפטור משירות הלכה למעשה) תהיה התקופה שתחול:
"התקופה שמיום ט' בתמוז התש"ף (1 ביולי 2020) עד יום י"א בתמוז התשפ"ג (30 ביוני 2023)".

35. להפתעתם של העותרים, ובעקבות ההודעה שהגישה העותרת 1 ביום 12.6.2023 במסגרת ההליך בבג"ץ 1877/14 בעניין פקיעת ההסדר בחוק שירות בטחון, החליטה הממשלה ביום 25.6.2023 על סעיף 3 להחלטה מספר 682 של הממשלה שעניינה "השירות בצבא הגנה לישראל והוקרת המשרתים":

"כי לא יינקטו הליכים לשם גיוסם של תלמידי ישיבות כאמור, ככל שיוצגו בפני רשויות הגיוס אישורים לפי צרכי הצבא ודרישתו, בדבר לימודיהם בישיבות, וזאת עד ליום 31 במרץ 2024".

36. כנגד החלטת ממשלה זו ומדיניות אי-נקיטת הליכים כלפי גיוס תלמידי הישיבות הגישה העותרת 1 את העתירה בבג"ץ 6198/23 **התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' שר הביטחון** (נבו) 25.6.2024 (להלן: "פסק הדין בעניין הגיוס", או "בג"ץ 6198/23").

37. ביום 25.6.2024 פורסם פסק הדין בבג"ץ 6198/23 של בית המשפט הנכבד שניתן על ידי 9 שופטים בפה אחד. בית המשפט הנכבד קבע פה אחד, בהרכב מורחב של 9 שופטים, כי נכון להיום אין מסגרת חוקית המאפשרת להבחין בין תלמידי ישיבות ליתר המיועדים לשירות צבאי. בהתאם לכך, אין למדינה הסמכות להורות על הימנעות גורפת מגיוסם, ועליה לפעול בהתאם להוראות חוק

שירות ביטחון.

38. חודש לפני פרסום פסק הדין, הועלתה בוועדת השרים לענייני חקיקה הצעה להחיל דין רציפות על הצעת חוק שירות ביטחון (תיקון מס' 26) (שילוב תלמידי ישיבות), התשפ"ב-2022 שקודמה בזמן ממשלת החילופים השלושים וחמש. בהצעה מועלים מסלולי גיוס אלטרנטיביים לשירות סדיר מקוצר המאפשרים לשרת בשירות סדיר של שלושה חודשים בלבד, או בשירות סדיר של שלושה שבועות בלבד תוך השלמת הכשרה תעסוקתית. יתרה מכך, מוצע לאפשר לחרדי המיועד לשירות ביטחון לשרת שירות לאומי-אזרחי לאחר שהגיע לגיל 20, ואם הוא נשוי – לאחר שהגיע לגיל 19. ביסוד ההצעה עומד התמריץ להפחתת תמיכה בישיבות במצב של אי העמידה ביעד הגיוס השנתי הכולל. **יער שהצעה זו עלתה לדיונים טרם פרוץ מלחמת "חרבות ברזל"**.

39. על אף התנגדותה של היועצת המשפטית לממשלה להחיל את דין הרציפות על הצעת החוק לתיקון מס' 26, התקבלה ביום 10.6.2024 הבקשה להעלות את החוק לקריאות בכנסת (להלן: "חוק הגיוס"). **המצב המשפטי כיום הוא שאין חוק גיוס שמסדיר את סוגיית גיוס החרדים. סוגיה זו מהווה סוגיה נפוצה שממשיכה לאיים על שרידותה של הממשלה הנוכחית.**

40. נזכיר, כי החל מפרוץ מלחמת "חרבות ברזל" ביום 7.10.2023, הצורך למלא את שורות המתגייסים עלה. מאז פרוץ המלחמה, גויסו לשירות מילואים מאות אלפי חיילים אשר נקראו להגן על מדינת ישראל בעת חירום בה מדינת ישראל נמצאת תחת איום קיומי מכל החזיתות. לאורך התמשכות הלחימה, חלק נכבד מחיילי המילואים עודם נקראים לשירות לתקופות ארוכות והנטל הרובץ על ציבור המשרתים כבד מנשוא.

41. כך, גם כיום עומד חוק הגיוס (למעשה חוק ההשתמטות מגיוס) כחרב המתנוססת מעל ראשה של הקואליציה, המאיימת לפרק אותה בכל עת.

42. והנה, אך לאחרונה התפרסם כי יו"ר סיעת יהדות התורה, השר יצחק גולדקנופף, הודיע לראש הממשלה כי "בלי חוק הגיוס – לא יעבור תקציב לשנת 2025 בכנסת". זאת, על פי פרסומים לפיהם פנה השר גולדקנופף אל המשיב 1 ואמר לו במילים אלו כי "ראש הממשלה, אני חייב להגיד לכם לפני שאתם מתקדמים עם התקציב, תסיימו את חוק הגיוס. אם לא יעבור חוק גיוס לא יעבור תקציב. קודם גיוס ורק אחרי נדבר על אישור התקציב".

העתק כתבתו של יקי אדמקר "גולדקנופף הודיע לנתניהו: 'בלי חוק הגיוס – לא יעבור תקציב'" מיום 9.9.2024 מצורף ומסומן כנספח ע/1.

43. החשש של רה"מ נתניהו מהאיום המרחף של פירוק הקואליציה הביא אותו להעביר מסר מאיים **לשר הביטחון גלנט**. כך, על פי פרסומים בתקשורת, רק לפני כשבועיים שיגר רה"מ נתניהו מסר חריג ביותר לשר הביטחון, לפיו **עליו להצביע בעד חוק הפטור מגיוס לחרדים, ולא – יפטר**.

העתק כתבתם של כאן חדשות (@kann_news) באתר X מיום 19.10.2024 מצורף ומסומן כנספח ע/2.

44. לא זו אף זו. בעת שטרם אושר חוק הפטור מגיוס, חברי המפלגות החרדיות כבר עומלים על קידום חוק השתמטות נוסף, שמטרתו לפתור את הבעיה העיקרית של מימון המעונות לחרדים (להלן: "חוק המעונות"; חוק הפטור מגיוס וחוק המעונות יכוננו מעתה "חוקי ההשתמטות"). בעיה זו, כזכור, התעוררה לאור קביעתה של היועמ"ש כי מעת שניתן פסק הדין בבג"ץ 6198/23, המדינה לא מוסמכת עוד לעודד לימודים תורניים של מועמדים חרדים לשירות ביטחון באמצעות מימון

ממשלת.

העתק כתבתם של מורן אזולאי ושילה פריד "יעלה בשבוע הבא להכרעת השרים: החוק החדש שמקדמים החרדים - ואמור לפתור את משבר הפטור מגיוס" מיום 28.10.2024 מצורף ומסומן כנספח 3/ע.

45. ראוי לציין, כי לפי פרסומים, היועמ"ש קבעה לגבי חוק המעונות כי הוא אינו חוקתי, מכיוון שהוא "יעודד השתמטות פסולה" מצה"ל, ויגביר את הפגיעה במשרתים.

העתק כתבתה של סיון חילאי "התחליף לפטור מגיוס: כל מה שצריך לדעת על חוק המעונות" מיום 5.11.2024 מצורף ומסומן כנספח 4/ע.

ג.3. התבטאויות שר הביטחון ביחס לחוקי השתמטות

46. מזה שבועות רבים שהמשיב 4, שר הביטחון יואב גלנט, מתבטא באופן ציבורי ביחס לסוגיית חוק הגיוס, תוך שהוא נותן פומבי לעמדותיו ביחס לכך שחוק כזה – אם יעבור – חייב להיות בהסכמה רחבה, של הקואליציה והאופוזיציה, ועליו להיות מקובל על כל הסיעות הציוניות ועל המשרתים בצה"ל.

47. יוער, כי המשיב 4 לא רק התבטא בעניין, אלא אף פעל בהתאם כאשר הצביע בהצבעה בכנסת נגד החלת דין הרציפות על חוק הגיוס, תוך שהוא מתבטא כי לא יתמודד בחוק גיוס שלא יהיה בהסכמה גם עם האופוזיציה. ביחס להתנגדותו לחוק, אמר המשיב 4 בוועדת החוץ והביטחון כי:

"צה"ל הוא גוף של כולנו שלא משתייך לאף מפלגה. בניגוד למטוסים או פצצות, חיילים אי אפשר להביא מחו"ל ולכן אנחנו צריכים לגייס עוד. אנחנו הולכים בכיוון ההפוך מכל מה שאנו צריכים – בגיוס בחרדים, בהארכת שירות הסדיר ובהגדלת גיל הפטור משירות המילואים – עלינו לפעול יחד, החיילים מוכנים לעשות הכול אבל מבקשים רוח גב. אני פעלתי גם מלמטה וגם מלמעלה, ישבתי עם הנציגים של המפלגות השונות, ניסינו להגיע לגישורים מכל הסוגים והמינים וגם לעניין הזה לא הצלחנו למצוא פתרון".

העתק כתבתם של יובל קרני ושילה פריד "גלנט חשף את ההצעה מהמו"מ עם החרדים: יעדי גיוס לא יהיו בחוק - אלא בתקנות" מיום 1.7.2024 מצורף ומסומן כנספח 5/ע.

48. כך, גם בחוק המעונות סירב שר הביטחון לתמוך, תוך שהוא מתבטא כי הוא לא יתמודד בהסדרים נוספים אשר פוגעים ומעמיקים את הנטל בציבור המתגייסים.

ג.4. ההליכים הפליליים המתנהלים נגד ראש הממשלה בנימין נתניהו

49. בטרם יכנסו העותרים מן הכלל אל הפרט, שומה עליהם להזכיר גם בפעם הזו כי כלל ההתרחשויות האמורות אינן מתרחשות בחלל ריק, אלא מתקיימות שעה שברקע הדברים מתקיים אותו מצב בלתי נסבל בו ראש ממשלת ישראל הוא גם נאשם בפלילים הממתין ליומו בבית המשפט המחוזי בירושלים, ואשר עדותו צפויה להתקיים ביום 2.12.2024.

50. אשר על כן, ובקיצור האומר, יבקשו העותרים להזכיר בקצרה את ענייניו הפליליים של ראש הממשלה, ולעמוד על הקשר בינם לבין החלטתו האמורה לפטר את המשיב 4 שר הביטחון גלנט.

תיק 1000

51. פרשת האיטום בתיק 1000 מגוללת את סיפורן של מערכות היחסים בין חה"כ נתניהו לבין אנשי

העסקים ארנון מילצין וגיימס פאקר, במסגרתן קיבלו לכאורה נתניהו ורעייתו טובות הנאה משני אנשי העסקים המתבטאים ב"קו אספקה" של סיגרים ושמפניות, וכן במקרה אחד – תכשיטים.

52. על פי כתב האישום, טובות ההנאה ניתנו לנתניהו בזיקה לתפקידיו הציבוריים, וכן למעמדו כראש ממשלת ישראל, והיקפן הצטבר לכדי כ-690,000 ש"ח. מכתב האישום עולה חומרת המעשים בהם מואשם חה"כ נתניהו בתיק 1000, שנעשו בזיקה לתפקידיו הציבוריים ומעמדו כראש ממשלת ישראל. במעשים אלה, מואשם רה"מ נתניהו בהפרת אמונים תוך פגיעה קשה באמון הציבור ובטוהר המידות.

53. לאור האמור, הוחלט להעמיד את נתניהו לדין, בגין חשד לעבירת מרמה והפרת אמונים על פי סעיף 284 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").

תיק 2000

54. בתיק 2000, מגולל כתב האישום שלוש סדרות של פגישות שערך רה"מ נתניהו עם מר ארנון (נוני) מוזס, העורך האחראי של עיתון "ידיעות אחרונות". בפגישות אלו, על פי כתב האישום, נדונה בין היתר עסקה לפיה מוזס יביא לשינוי ניכר לטובה באופן סיקורו של רה"מ נתניהו בכלי התקשורת מקבוצה זו, בתמורה לכך שרה"מ נתניהו יפעל במסגרת תפקידו על מנת לקדם חקיקה שתגביל את תפוצת מתחרהו "ישראל היום".

55. כפי שמוסבר בכתב החשדות, המסר המשתמע ממעשיו של רה"מ נתניהו התייחס לכך שאין פסול בקידום אינטרסים הדדיים של נבחר ציבור בכירים ואנשי עסקים, הגם שמנגד עומדים אינטרסים ציבוריים כבדי משקל. מכתב האישום עולה חומרת המעשים בהם מואשם רה"מ נתניהו בתיק 2000 תוך ניצול מעמדו כראש הממשלה ונושא משרה ציבורית, ופגיעתם הקשה באמון הציבור בעובדי הציבור ובנבחריו.

56. לאור האמור, הוחלט להעמיד את רה"מ נתניהו לדין, בחשד לביצוע עבירת מרמה והפרת אמונים בהתאם לסעיף 284 לחוק העונשין.

תיק 4000

57. בתיק 4000, מגולל כתב האישום מערכת יחסים שוחדית, לכאורה, בין רה"מ נתניהו לבין איש העסקים, שאול אלוביץ'. מר אלוביץ' היה בתקופה הרלוונטית בעל השליטה בקבוצת יורוקום, אשר החזיקה בשליטה על חברת בזק, ובכך, שלט גם על חברת "וואלה! תקשורת בע"מ", חברת בת של בזק. על פי כתב האישום, בין רה"מ נתניהו לאלוביץ' נרקמה מערכת יחסים של "תן וקח", במסגרתה התערב רה"מ נתניהו בעניינים רגולטוריים לטובת אלוביץ', ובתמורה – קיבל רה"מ נתניהו סיקור אוהד באתר "וואלה!".

58. לא זו אף זו, מכתב האישום עולה כי רה"מ נתניהו הסתיר את מערכת היחסים בינו לבין אלוביץ' ורעייתו באופן שיטתי ועקבי מפני שורה של גורמים רשמיים, להם מסר מידע חלקי ומטעה על אודות טיב יחסיו עם אלוביץ'.

59. במסגרת כתב האישום חלה התייחסות לחומרת המעשים בהם מואשם רה"מ נתניהו בתיק 4000, ובתוך כך לפגיעה הקשה של מעשיו באמון הציבור בעובדי הציבור ובנבחריו ולכך שביצע את המעשים ממעמדו השלטוני הרם.

60. לאור האמור הוחלט להעמיד את רה"מ נתניהו לדין, בגין לקיחת שוחד, בהתאם לסעיף 290 לחוק

העונשין, ובגין מרמה והפרת אמונים, לפי סעיף 284 לחוק העונשין.

61. מזה שנתיים שמשפטו של רה"מ נתניהו מתנהל בבית המשפט המחוזי בירושלים, כאשר הנאשם רה"מ נתניהו צפוי היה לעלות לדוכן העדים בראשית חודש ספטמבר 2024.

62. והנה, ביום 26.6.2024 ביקשו פרקליטיו של רה"מ נתניהו לאפשר לו להעיד רק בעוד שמונה חודשים, קרי בחודש מרץ 2025. בקשתם החריגה נומקה בכך שכי "בעיצומה של מלחמה, הכנת ראש הממשלה לעדות, באופן שלא יפגע בזכויותיו והגנתו, גדולה משמעותית".

63. בקשה זו נתקלה בהתנגדות הפרקליטות אשר ביקשה לקיים את העדות במועדה, תוך שהיא טוענת כי האינטרס הציבורי העומד לרגליה הוא סיומו המהיר בהקדם של המשפט.

העתק כתבתו של גלעד מורד "הפרקליטות מתנגדת לבקשת נתניהו לדחות עדותו: "האינטרס הציבורי – סיום מהיר של המשפט" מיום 7.7.2024 מצורף ומסומן כנספח ע/6.

64. למרות התנגדות הפרקליטות, קבע בית המשפט המחוזי הדין בתיק, כי עדותו של ראש הממשלה הנאשם בפלילים תיקבע לראשית חודש דצמבר, ביום 2.12.2024 אשר עתיד לחול בחודשים הקרובים, ובסמוך לאחר תחילת מושב החורף של הכנסת, ולדיונים בתקציב המדינה.

ג.5. מיצוי הליכים מטעם העותרים ופיטורי שר הביטחון

65. ביום 16.9.2024 פורסמו בתקשורת ידיעות בעניין פיטוריו המסתמנים של שר הביטחון, יואב גלנט, בצל המלחמה. לפי הדיווחים, חלה התקדמות משמעותית במגעים שנמשכים זמן מה למינוי חה"כ גדעון סער לשר הביטחון ולפיטורי שר הביטחון גלנט.

66. על פי הפרסומים, הותנתה כניסתו של חה"כ סער לממשלה, בין יתר הדברים, בכך שיתמוך בחוק הגיוס המוצע על ידי הממשלה.

העתק כתבתם של יובל קרני, מורן אזולאי ואיתמר אייכנר "הועברו הטיוטות: מגעים מתקדמים לצירוף גדעון סהר לממשלה, במקום גלנט שיפוטר" מיום 16.9.2024 מצורף ומסומן כנספח ע/7.

67. עוד באותו היום, לאור הדיווחים, פנו העותרים במכתב לראש הממשלה וחה"כ בנימין נתניהו. בפנייתם עמדו העותרים על כך שפיטורי שר הביטחון בעת מלחמה הם צעד מסוכן ובלתי אחראי המסכן את ביטחון המדינה באופן ממשי וחסר תקדים. עוד עמדו העותרים על כך שהפיטורים נגועים בשיקולים זרים פוליטיים פסולים שענינם שמירה על שרידותה של הקואליציה.

68. העותרים אף התייחסו בפנייתם לכך ששר הביטחון גלנט עומד כמכשול בפני האינטרסים הפוליטיים הצרים של רה"מ נתניהו ושותפיו החרדים בפני מתן הפטור הגורף מגיוס לחרדים. אי לכך, מתעורר חשש ממשי כי פיטוריו של שר הביטחון גלנט ומינויו של חה"כ סער תחתיו לשר הביטחון יאפשרו לקואליציה לקדם מתן פטור גורף מגיוס לחרדים, ובכך ישמרו על שרידות הממשלה.

העתק פנייתם של העותרים לראש הממשלה מיום 16.9.2024 מצורף ומסומן כנספח ע/8.

69. בהמשך לפרסומים לפיהם רה"מ נתניהו שיגר מסר חריג לשר הביטחון בעניין חוק הפטור מגיוס לתלמידי ישיבות לפיו על שר הביטחון להצביע בעד חוק הפטור מגיוס, ואם לא – יפוטר, ביום 22.10.2024 פנו העותרים לרה"מ נתניהו וליועמ"ש ועמדו פעם נוספת על כך שפיטוריו של שר הביטחון בעיצומה של מלחמה הם צעד מסוכן ובלתי אחראי המסכן את ביטחון מדינת ישראל באופן ממשי וחסר תקדים.

70. העותרים אף התייחסו לכך שפיטוריו של שר הביטחון יאפשרו לקואליציה לקדם מתן פטור גורף מגיוס לחרדים, ולפיכך פיטוריו מערבים שיקולים זרים פוליטיים פסולים שענינם שמירה על שרידותה של הקואליציה. לבסוף, העותרים טענו שפיטוריו של שר הביטחון יהוו צעד בלתי סביר במידה קיצונית, וכי העותרים מתנגדים מכל וכל למהלך זה.

העתק פנייתם של העותרים לרה"מ וליועמ"ש מיום 22.10.2024 מצורף ומסומן כנספח ע/9.

71. ביום 28.10.2024 פנו העותרים פעם נוספת, שלישית במספר לרה"מ נתניהו וליועמ"ש, וביקשו כי רה"מ ימנע מקידום מהלך זה נוכח היותו בלתי חוקי בעליל, פוגע פגיעה קשה בביטחון המדינה בשעת מלחמה ומונע משיקולים פוליטיים גרידא.

העתק פנייתם של העותרים לרה"מ וליועמ"ש מיום 28.10.2024 מצורף ומסומן כנספח ע/10.

72. והנה, אמש, ביום 5.11.2024, בעיצומה של מלחמה וערב מתקפה איראנית צפויה על ישראל, הודיע רה"מ נתניהו כי שר הביטחון יואב גלנט מפוטר מתפקידו. במקומו, לשר הביטחון ימונה חה"כ ישראל כ"ץ, ולתפקיד שר החוץ ימונה גדעון סער. לטענתו של ראש הממשלה, פיטורי שר הביטחון הם לאור הפערים המשמעותיים בניהול המערכה ומשבר האמון שנפער בין שר הביטחון לראש הממשלה שאינו מאפשר המשך ניהול תקין של המערכה.

73. **כך, בשעה שמדינת ישראל שרויה במלחמה רב זירתית חסרת תקדים; בשעה שמאות אלפי ישראלים פליטים בארצם ומפונים מיישובי הצפון והדרום; בשעה שבה אלפי לוחמי ולוחמות צבא ההגנה לישראל נמצאים על קרקע עוינת בלחימה ברצועת עזה; בשעה שמאות אלפי משרתי מילואים נאנקים תחת הנטל, צופים בעיניים כלות במשפחותיהם נפגעות ועסקיהם מתמוטטים; בשעה שבה גם היום 101 חטופים וחטופות ישראלים נמקים במעבה מנהרות עזה, ובעיצומן של ההכנות לקראת תגובה איראנית כלפי ישראל - החליט רה"מ נתניהו לפטר את שר הביטחון גלנט, ולהחליפו במי שחסר את הניסיון והידע המקצועיים לנהל מלחמה רב זירתית ומורכבת.**

74. בניגוד להצהרותיו של רה"מ נתניהו לאחר הפיטורים, העותרים יטענו שההחלטה אינה נשענת על נימוקים מקצועיים, אלא על התנגדותו של שר הביטחון לחוקי ההשתמטות, ולפיכך **חורגת ממתחם הסבירות באופן קיצוני ונגועה בשיקולים זרים פוליטיים אסורים**, כפי שיפורט בפרק הבא.

75. משאלו הם פני הדברים, לא נותרה עוד לעותרים כל ברירה זולת פנייה בהולה זו לבית משפט נכבד זה, בבקשה כי יורה על הוצאת הצווים על תנאי המבוקשים ברישא לעתירה, ויהפכם למוחלטים. כן יבקשו העותרים מבית המשפט הנכבד כי יורה על מתן צו הביניים, ולחילופין הצו הארעי המבוקש ברישא לעתירה, וכי ייקבע את העתירה לדיון בהול. כל זאת מתוך הטעמים והעילות אשר יפורטו להלן.

ד. הטיעון המשפטי

ד.1. המסגרת הנורמטיבית

76. סעיף 22(ב) לחוק יסוד: הממשלה קובע את סמכותו של ראש הממשלה לפטר שר בממשלה:

”ראש הממשלה רשאי, לאחר שהודיע לממשלה על כוונתו לעשות כן, להעביר שר מכהונתו; כהונתו של שר נפסקת כעבור 48 שעות לאחר שכתב ההעברה מכהונה נמסר לידי, זולת אם חזר בו ראש הממשלה קודם לכן; הסתיימה התקופה האמורה ביום מנוחה, יידחה סיומה ליום שלאחר מכן שאינו יום מנוחה, והכול כפי שייקבע בחוק.”

77. כלומר, לראש הממשלה נתונה סמכות רשות לפטר שר בממשלה מכהונתו. זאת, לאחר שהודיע לממשלה על כוונתו לעשות כן. כמו כן, כהונתו של השר נפסקת כעבור 48 שעות לאחר שכתב ההעברה מכהונה נמסר לידי של השר.

78. לשון החוק אמנם אינה מפרטת עילות לפיטורי השר ובכך מעניקה בידי ראש הממשלה מרחב פעולה ניכר בפיטורי שרים. על אף זאת, שיקול דעתו של ראש הממשלה לא מוחלט וכפוף לעקרונות המשפט המנהלי, וכפי שיורחב במורד הטיעון המשפטי.

ד.2. החלטתו של ראש הממשלה לפטר את שר הביטחון נגועה בשיקולים

זרים פוליטיים אסורים

79. משהוגו בפני בית המשפט הנכבד נסיבות ההחלטה התמוהה והחריגה אשר התקבלה על ידי רה"מ נתניהו, יטענו העותרים כי דינה של ההחלטה בטלות, בגין החשש הכבד לשיקולים זרים אשר עומדים בבסיסה וזאת נוכח תוכנה, נסיבות קבלתה והיעדר נימוקים להצדיקה.

80. אמת, לעותרים אין את הכלים לחשוף שיחות אשר התנהלו בחדרי חדרים והביאו את רה"מ נתניהו לקבל החלטה חריגה כל כך, לפיה שר הביטחון אשר מוביל את המלחמה המתנהלת מזה למעלה משנה – יפוטר בעיצומה של המלחמה.

81. ואולם, סבורים העותרים כי אף בלי להיות "בוחני כליות ולב", הרי שהתנהלות רה"מ נתניהו לכל הפחות מעלה את החשש הכבד שמא הליך קבלת ההחלטות שלו נגוע כל כולו בשיקולים זרים, באופן המחייב לבדו את התערבות בית המשפט הנכבד.

82. על הפסול בקבלת החלטה משיקולים זרים עמד בית המשפט נכבד זה פעם אחר פעם. בין היתר, עמד על כך כב' המשנה לנשיא, השופט אלון, בצינינו:

”רשות ציבורית, הממנה עובד בשירות הציבורי, פועלת כנאמן הציבור, וכלל גדול בידינו, שנאמנות זו צריך ותופעל בהגינות, ביושר, ללא שיקולים זרים, ולטובת הציבור, שמכוחו ולמענו מסורה סמכות המינוי בידי הרשות הממנה” (בג"ץ 4566/90 דקל נ' שר האוצר ואח', בעמ' 33 (נבו 3.12.1990)).

83. ידוע הדבר כי הרשות המנהלית מצווה להפעיל את שיקול דעתה בהתאם לסמכויותיה, על יסוד השיקולים הרלוונטיים ועל פי שיקולים אלו בלבד. כך אמר השופט (כתוארו דאז) גרוניס בבג"ץ 5968/05 עיריית חברון נ' מדינת ישראל (נבו 1.3.2006):

"[...] כלל נקוט הוא בשיטתנו כי על הרשות המינהלית לפעול בכל מקרה ומקרה על יסוד שיקולים עניינים בלבד".

84. אך לאחרונה קבע בית המשפט הנכבד כי כל מעשה מנהלי כפוף לחובות כלליות מתחום המשפט המנהלי, כגון החובה להימנע משקילת שיקולים זרים והחובה לפעול לטובת הציבור (בג"ץ 5474/23 חברת דואר ישראל בע"מ נ' שר התקשורת פס' 28 לפסק דינו של כב' השופט מינץ (נבו) 07.03.2024)).

85. ומתוך כך, מבחינת עשה טוב וסור מרע, מקום בו חובת הרשות היא לפעול בהתבסס על שיקולים עניינים בלבד, אל לה לשקול שיקולים זרים. גם בעולם המינהלי אין ואקום, באין שיקולים ענייניים בנמצא מצויה השרירותיות או מצויים הם השיקולים הזרים. כב' השופטת פרוקצ'יה בבג"ץ 9722/04 פולגת ג'ינס בע"מ ו-50 אחרים נ' ממשלת ישראל תק-על-2006 (4) 3354, בפס' 13 לפסק דינה חזרה והבהירה: "רשות מינהלית המפעילה סמכות שלטונית חייבת להתחשב בשיקולים רלבנטיים, ובהם בלבד. עליה להתבסס על שיקולים ענייניים בלבד ולהימנע משיקולים זרים".

86. ומה הוא שיקול זר? כך בלשונו של השופט (כתוארו דאז) ברק בבג"ץ 953/87 א. פורז נ' שלמה להט, ראש עיריית תל-אביב-יפו, מב (2) 309 (1988) בעמ' 324 לפסיקתו:

"אכן, הרשות השלטונית... רשאית לפעול על-פי שיקול-דעתה, ובלבד ששיקול-דעת זה מקיים את כללי המשפט המינהלי הישראלי (החקוק וההלכותי, המהותי והדיוני) בעניין הפעלתו של שיקול-דעת מינהלי. על-כן, חייב שיקול הדעת השלטוני לקחת בחשבון אותם שיקולים, הנופלים לדליית אמותיו של חוק המסמך אותו להפעיל שיקול-דעת. שיקול החורג ממטרותיו של החוק המסמך הוא שיקול זר, ועל-כן פסול, ואין הרשות השלטונית רשאית להתחשב בו. זאת ועוד: אין לה, לרשות השלטונית, חופש לעצב לעצמה את המטרות, שלשמן היא רשאית להפעיל את שיקול-דעתה. שיקול-דעת, המופעל מכוח החוק, חייב להתקיים במסגרת המטרות שהחוק קבען, ובמסגרת זו בלבד. אפילו נאמר בדבר חקיקה במפורש, כי שיקול הדעת הוא מוחלט, הרי גם אז מתפרש שיקול הדעת כמחייב את בעל הסמכות לפעול לשם הגשמת מטרות החקיקה שמהן יונקת סמכותו."

87. בפסיקה נקבעו אמת המידה והשיקולים אשר ניתן לשקול בעת העברה מכהונה של שר, והם קידום יכולת הממשלה לתפקד כראוי כרשות המבצעת של המדינה ולהגשים את יעדי המדיניות הניצבים בפניה (בג"ץ 5261/04 עו"ד יוסי פוקס נ' ראש-ממשלת ישראל, אריאל שרון, נט(2) 446 פס' 23 לפסק דינו של הנשיא בדימוס ברק (2004) (להלן: "בג"ץ פוקס"; ראו בהרחבה להלן).

88. במקרה דנן, על-פי הפרסומים רה"מ נתניהו קיבל החלטה לפטר את שר הביטחון בעיצומה של המלחמה המתנהלת, לאור התנגדותו של השר לקידום חוקי ההשתמטות. כך, יוכל ראש הממשלה להוביל מהלך פוליטי בו ימונה חה"כ ישראל כץ לתפקיד שר הביטחון, ובמקומו של השר כץ יתמנה חה"כ גדעון סער במטרה לשמור על שרידות הקואליציה.

89. כמו כן, פיטורי שר ביטחון מנוסה ומקצועי אשר מנהל לחימה רב מערכתית ומורכבת מזה למעלה משנה ביד אחת, תוך הימנעותו של רה"מ נתניהו מלהביא לדיון בממשלה הצעת החלטה לפיה תוקם ועדת חקירה ממלכתית לחקר אירועי השבעה באוקטובר ביד השנייה, מעידים גם הם על שיקולים שאינם ענייניים שעומדים בלב ליבה של החלטה.

90. לפיכך מדובר בהחלטה אשר מונעת משיקולים זרים ופסולים, שאינם עולים בקנה אחד עם

השיקולים שנקבעו בפסיקה לעניין העברה מכהונה של שר – הם לא מקדמים את יכולת הממשלה לתפקד כראוי כרשות המבצעת והם לא מסייעים לה להגשים את יעדי המדיניות הניצבים בפניה.

91. כל שהחלטה מקדמת, הוא את שרידותו הפוליטית של רה"מ. ותו לא.

92. ודוק. ככל שהחלטה לפטר את שר הביטחון ולמנות תחתיו את השר כץ מבוססת על שיקולים עניינים עלומים כלשהם העולים בקנה אחד עם הדין והמדיניות הקיימת, הרי שלא היה עומד בבסיס המינוי אותו "דיל פוליטי" הנוגע לקידום חוק הגיוס, והדבר היה נעשה סמוך לאחר תחילת המלחמה משיקולים הקשורים למלחמה בלבד.

93. אך לא כך פעל ראש הממשלה, אשר כבר הכריז לפני כשנה וחצי על רצונו לפטר את שר הביטחון גלנט לאחר שהאחרון התבטא כנגד קידום הרפורמה המשפטית אשר הוביל ראש הממשלה ושותפיו הקואליציוניים באופן חד צדדי, וחזר בו לאחר לחץ ציבורי כבד. ואידך זיל גמור.

94. כמו כן, חריגות ההחלטה לפטר את שר הביטחון ולמנות תחתיו את השר כץ בדיוק בעת בה שותפיו הקואליציוניים של רה"מ נתניהו מאיימים כי יפעלו להפלת הממשלה אם לא יעברו חוקי ההשתמטות - מחזקים את החשש הכבד לפיו חובת הענייניות הופרה וכי נשקלו שיקולים זרים ביחס לפיטוריו של שר הביטחון גלנט.

95. אשר על כן, ונוכח הפגם החמור של שיקולים זרים אשר נפל בהחלטת רה"מ נתניהו לפטר את שר הביטחון – דינה של ההחלטה בטלות.

3.ד. פיטורי שר הביטחון בעת מלחמה פוגעים פגיעה אנושה בביטחון

המדינה

96. שר הביטחון בישראל מחזיק בסמכויות רבות ומשמעותיות במהלך מלחמה – הוא אמון על קבלת החלטות לגבי תכניות אופרטיביות וצרכים ביטחוניים; מעורב בקביעת המדיניות הביטחונית ויישומה במסגרת מלחמה; אחראי על הקצאת משאבים צבאיים, כולל כוח אדם, אמצעי לחימה וציוד; משתתף בדיונים ובקבלת החלטות בקבינט הביטחוני; מתפקד גם במישור הציבורי והבינלאומי, לרבות תיאום ופגישות עם גורמים ממדינות שונות ועם גורמים מארגונים בינלאומיים.

97. שר הביטחון המכהן, חה"כ גלנט, שירת בצבא במשך 35 שנה ומילא שורה של תפקידי לחימה ופיקוד בכירים, וכן השתתף ופיקד על מבצעים צבאיים חשאיים. בין תפקידיו כיהן כמפקד ספינת טילים, מפקד שיטת 13, מפקד חטיבת מנשה באוגדת איו"ש, מפקד אוגדת עזה, מפקד אוגדת השריון "עידן", ראש מטה זרוע היבשה, המזכיר הצבאי של ראש הממשלה אריאל שרון, ואלוף פיקוד דרום. הוא השתחרר בשנת 2011 בדרגת אלוף, ומכהן מזה כשנתיים בתור שר הביטחון. לשר גלנט יש ניסיון צבאי עשיר וניסיון כשר ביטחון.

98. זאת, לעומת השר כץ, שכיהן כשר האוצר, שר התחבורה, שר האנרגיה והתשתיות, שר החקלאות והשר לענייני מודיעין, ללא עבר צבאי או ביטחוני שיש בו כדי לתת לו יתרון בביצוע התפקיד.

99. פיטורי שר ביטחון בעת מלחמה פוגעים פגיעה אנושה בביטחון המדינה. החלפת שר הביטחון הנוכחי בגורם מנוסה פחות במהלך מלחמה, יובילו לאובדן של ידע וניסיון קריטיים שנצברו על ידי

שר הביטחון גלנט בניהולו את המלחמה מזה למעלה משנה. הידע המעמיק של שר הביטחון גלנט לגבי מצב הלחימה וכן התכניות המבצעיות, ומעורבותו בגיבושן, חיוני לתפקוד אפקטיבי של כוחות הביטחון.

100. כפי שהרחיבו העותרים בחלקה העובדתי של עתירה זו, מדינת ישראל נמצאת תחת איום רב זירתי ורב מערכתי, מהחמורים בתולדותיה – אם לא החמור שבהם. בעוד אנו מבוססים בבוץ העזתי מזה למעלה משנה, נפתחה לאחרונה חזית לחימה בצפון, התחממות משמעותית בגזרת איו"ש וכן איומים חמורים ארוכי טווח מאיראן – בהם איום לתגובה איראנית בימים הקרובים, איומים גם מתים ומעבר מדינות נוספות.

101. התעלמות מכל אלו, תוך פגיעה חמורה במשרד הביטחון, ומשיקולים אשר אינם ממן העניין כאמור לעיל, כמוהם כפגיעה חמורה ביותר בביטחונה של מדינת ישראל.

ד.4. פיטורי שר הביטחון בעת מלחמה עולים כדי חוסר סבירות קיצוני

102. ומתוך כלל האמור עד כה, הרי שהחלטת ראש הממשלה לפטר את שר הביטחון נגועה גם בחוסר סבירות קיצוני, נוכח הפגיעה בניהול המלחמה, ובאפשרות להשיג את מטרות הלחימה.

103. בפסיקה נקבע כי שיקול דעתו של ראש הממשלה בבואו להפעיל את סמכותו להעביר שר מכהונתו הוא אמנם רחב, אך הוא איננו מוחלט (בג"ץ פוקס, בפס' 21 לפסק דינו של הנשיא בדימוס ברק).

104. כך נקבע, כי ראש הממשלה הוא חלק מן הרשות המנהלית, וכפועל יוצא מכך העקרונות החלים על הרשות המינהלית ועל עובדיה חלים על ראש הממשלה, ובהתאם "עליו לפעול בסבירות ובמידתיות; עליו לשקול שיקולים ענייניים בלבד; עליו לנהוג ללא משוא פנים או שרירות; עליו לפעול בתום לב ובשוויון. על-כן יש להפעיל את סמכות ההעברה מתפקיד '...בהגיונות, ללא שיקולים זרים ולטובת הציבור'" (בג"ץ פוקס, בפס' 21 לפסק דינו של הנשיא בדימוס ברק).

105. קביעה זו משתלבת עם עקרון העל הקבוע במשפט הציבורי לפיו על הרשות להפעיל סמכויותיה בסבירות, ושהפעלה בלתי-סבירה של הסמכות היא עילה עצמאית שיכולה להביא אף לבטולתה של הפעולה שנעשתה, או לחיוב לפעול מקום שהרשות נמנעה באופן בלתי-סביר מפעולה (לעניין זה ראו למשל בג"ץ 389/80 דפי זהב נ' רשות השידור, פ"ד לה (1) 421 (1981), וכן בג"ץ 1635/90 ז'רז'בסקי נ' ראש הממשלה, פ"ד מה (1) 749 (1991).

106. אך לאחרונה קבע בית המשפט הנכבד כי "עילת הסבירות נמנית עם עילות הביקורת המינהלית עוד משחר ימיו של המשפט הישראלי" (בג"ץ עילת הסבירות, פס' 3 לפסק דינה של כבוד הנשיאה בדימוס חיות), וכי "הביקורת השיפוטית על הרשות המחוקקת והמבצעת בישראל, הינה המנגנון האפקטיבי היחיד שיש בו כדי להגביל באופן ממשי את הכוח הריכוזי של הרוב" (בג"ץ עילת הסבירות, פס' 114 לפסק דינה של כבוד הנשיאה (בדימוס) חיות).

107. בעשורים האחרונים עיצבה ההלכה הפסוקה את עילת הסבירות, והיא משמשת כיום כמכשיר מרכזי וחיוני של הביקורת השיפוטית על המינהל, תוך שהיא ניצבת במוקד ההגנה על הפרט והציבור מפני שרירות השלטון. התייחסה לכך כבוד השופטת פרוקצ'יה בפסקה 33 לפסק דינה בבג"ץ 5853/07 **אמונה תנועת האישה הדתית לאומית נ' ראש הממשלה** (נבו 6.12.2007):

"על פי תפיסת המשפט המינהלי בדורות האחרונים משמשת עילת הסבירות

מכשיר מרכזי וחיוני של הביקורת השיפוטית על המינהל, והיא ניצבת במוקד ההגנה על הפרט והציבור מפני שרירות השלטון. באמצעות עילה זו, נבחנת הרציונליות שבהחלטת המינהל כמושג נורמטיבי, ולצורך בחינה זו נקבעו אמות מידה שעל בית המשפט לבחון, קרי: האם נשקלו על ידי הרשות המינהלית מלוא השיקולים הרלבנטיים לענין, והם בלבד, או שמא נשקלו שיקולים זרים וחיצוניים לענין; שנית, האם הרשות ייחסה לכל אחד מהשיקולים הרלבנטיים את משקלו היחסי הראוי, והגיעה באמצעות שקילה זו לנקודת איזון המצויה במתחם הסבירות הנתון לה. מיתחם סבירות זה עשוי להשתנות מענין לענין, בהתאם לנתוניו ולמאפייניו של המקרה. בלא הבטחה כי החלטת המינהל תהא סבירה ורציונלית, צפויים הפרט והציבור להיפגע פגיעה קשה. אין די בקבלת החלטה מינהלית בסמכות ובתום לב. על ההחלטה להיות רציונלית ונבונה במסגרת מיתחם שיקול הדעת הנתון לרשות המוסמכת";

וראו גם בפסקה 142 לפסק דינה של כבוד הנשיאה (בדימוס) חיות בעניין בג"ץ עילת הסבירות.

108. הפסיקה התייחסה בעבר לבחינת החלטה של ראש ממשלה להעביר שר מכהונתו, וקבעה לעניין זה כי "אם תהא החלטתו של ראש הממשלה להעביר שר מכהונתו בלתי סבירה באופן קיצוני... היא תהא החלטה שלא כדין, ובית המשפט יפעיל את סמכותו לביקורת שיפוטית" (בג"ץ פוקס, פס' 21 לפסק דינו של כבוד הנשיא בדימוס ברק).

109. כן נקבע, כי על מנת לקבוע האם החלטה של ראש הממשלה להעביר שר מכהונתו היא אינה סבירה באופן קיצוני, יש להתחשב במגמה המונחת בתכליתו של חוק יסוד הממשלה, לפיה החוק "לא הפקיד בידי ראש הממשלה כוח בלתי מוגבל שיאין את מעמדו של שר בממשלה ואת תפקידה של הממשלה כגוף קולגיאלי בעל סמכויות משלו" (בג"ץ פוקס, פס' 22 לפסק דינו של הנשיא בדימוס ברק).

110. לפיכך, נקבע כי ראש הממשלה מוסמך להעביר שר מכהונתו רק אם הוא משוכנע כי יש בכך כדי לקדם את יכולת הממשלה לתפקד כראוי כרשות המבצעת של המדינה ולהגשים את יעדי המדיניות הניצבים בפניה:

"הסמכויות הנתונות לראש-הממשלה בכל הנוגע למינוי שרים ולהעברתם מכהונתם הן אפוא כלי שרת לקידום התכליות האמורות של שיפור פני הממשלה, פועלה ואמון הציבור בה" (השופט ריבלין בבג"ץ 1993/03 הנ"ל [8], בעמ' 846). איזון זה נותן ביטוי ראוי למעמדה של הממשלה כגוף קולגיאלי שזכה לאמון הכנסת, מזה, ולצורך של ראש-הממשלה להתאים את הרכב הממשלה לשינויים ולהתפתחויות שונים תוך שמירה על יכולתה לתפקד כראוי, מזה. אמת מידה זו נותנת פתרון ראוי לאותם המקרים שבהם שר אינו משתלב במרקם הפעילות הממשלתית או הפועל בניגוד לעקרונות האחריות הקולקטיבית (ראו: בג"ץ 3094/93 הנ"ל [7], בעמ' 423, וכן ז' סגל דמוקרטיה ישראלית – עיקרים חוקתיים במשטר מדינת ישראל [17], בעמ' 130-131). היא מכילה גם בחינה של התפקוד וההצלחה בתפקיד של השר (ראו והשוו בג"ץ 4267/93 אמיתי – אזרחים למען מינהל תקין וטוהר המידות נ' ראש ממשלת ישראל [10], בעמ' 463). זאת ועוד, אמת מידה זו כוללת בתוכה את אותם המקרים שבהם ההעברה מכהונה מתחייבת בשל השמירה על אמון הציבור בממשלה, שהיא שיקול חשוב ורלוונטי במסגרת יכולתה של הממשלה לתפקד כרשות המבצעת של המדינה. אכן, השמירה על אמון הציבור בממשלה היא שיקול ניכר וחשוב במסגרת בחינת שיקול-הדעת שבהעברה מכהונה (ראו: בג"ץ 1993/03 הנ"ל [8], בעמ' 898; רובינשטיין ומדינה בספרם הנ"ל [16], בעמ' 708). (בג"ץ פוקס, בפס' 23 לפסק דיו של כב' הנשיא בדימוס ברק).

111. ובית המשפט הנכבד הבהיר גם כי אמת המידה הזו לקביעה האם העברה של שר מכהונתו הנה כדין "משקפת את מעמדו המיוחד של ראש-הממשלה כמי שאחראי לניהול תקין ויעיל של עבודת הממשלה כולה. היא ממחישה את הרעיון שלפיו 'השיקול העיקרי בהפעלת הסמכויות של הממשלה וראש הממשלה הוא האינטרס הציבורי'... היא מבטאת את העיקרון שבחוק-יסוד: הממשלה שלפיו השרים אחראים בפני ראש-הממשלה על ביצוע תפקידם." בנוסף אמת מידה זו "משקפת את הצורך במניעת 'קלקולים' בפעולת הממשלה" (בג"ץ פוקס, בפס' 24 לפסק דיו של כב' הנשיא בדימוס ברק).

112. בבג"ץ פוקס, הדגיש בית המשפט הנכבד את הזהירות שצריך להפגין ראש הממשלה בעת העברת שר מכהונתו, לאור תפיסתה של הממשלה כולה כרשות המבצעת:

"אולם בה בעת משקפת אמת מידה זו את הזהירות שצריך להפגין ראש-הממשלה בעת העברת שר מכהונתו. הממשלה ושריה אינם טפלים לראש-הממשלה. הם מהווים אורגן חוקתי קולגיאלי. הרשות המבצעת של המדינה היא הממשלה, לא ראש-הממשלה. משמונה שר, כל שכן משזכה מינוי זה לאמון הכנסת או לאישורה, לא ניתן להעבירו מתפקידו בשל דבר של מה בכך. נדרשת תשתית עובדתית מבוססת להחלטה על ההעברה מן הכהונה, כמו גם נימוק ענייני שיש בו כדי לקדם את יכולתה של הממשלה לתפקד כראוי ולמלא את תפקידה החוקתי כרשות המבצעת של המדינה (סעיף 1 לחוק-יסוד: הממשלה). נימוק ענייני מעין זה נדרש גם על-מנת לשמור על אמון הציבור בממשלה ובפעולותיה. כנובע מן האחריות של שר בפני ראש-הממשלה (סעיף 4 לחוק-יסוד: הממשלה), יש מקום להביא בחשבון במסגרת שיקוליו של ראש-הממשלה באשר להמשך כהונתו של שר גם את האופן שבו מבוצע תפקידו. אמת מידה זו משקפת אפוא איזון ראוי בין מעמדם של שר בממשלה ושל הממשלה כולה ובין הצורך בשמירה על יכולת התפקוד של הממשלה ושל ניהולה על-ידי ראש-הממשלה תוך הגשמת תפקידה החוקתי".

113. לפיכך קבע בית המשפט הנכבד, כי העברה של שר מכהונתו מנימוקים פוליטיים שקשורים לעמדותיו המדיניות של השר ובשל התנגדותו למהלך שמוביל ראש הממשלה, היא אפשרית רק אם "ראש הממשלה משוכנע כי יש בהעברה מן הכהונה כדי לקדם את יכולת הממשלה לתפקד כראוי כרשות המבצעת של המדינה ולהגשים את יעדי המדיניות הניצבים בפניה." (בג"ץ פוקס, בפס' 24 לפסק דיו של כב' הנשיא בדימוס ברק).

114. ובענייננו, כאמור, מדינת ישראל מתמודדת עם מלחמה מורכבת ורבת זירות למעלה משנה, אשר מצריכה מומחיות וניסיון מדיני וצבאי.

115. פיטוריו של שר הביטחון בעיצומה של המלחמה וכאשר ישנו חשש כבד ללחימה עצימה אף יותר בזירה הצפונית – משיקולים שאינם שיקולים מקצועיים או מדיניים הקשורים ללחימה – יפגעו אנושות בסיכויים להשיג את מטרות המלחמה.

116. בכך תהא פגיעה קשה ביכולת הממשלה לתפקד כראוי כרשות המבצעת של המדינה ולהגשים את יעדי המדיניות הניצבים בפניה.

117. כפי שפורט בהרחבה לעיל, פיטורי שר הביטחון בעת מלחמה יפגעו פגיעה אנושה בביטחון המדינה, נוכח אובדן הידע והניסיון הקריטיים שנצברו על-ידי שר הביטחון בניהול המלחמה מזה למעלה משנה. כך, שר הביטחון גלנט מכיר היטב את כל מערכות כח האדם, התחמושת והמשאבים העומדים לרשות כוחות הביטחון בעת הזו, אשר משמשים כבסיס לקבלת ההחלטות בנוגע לניהול

המלחמה.

118. מינוי השר כץ כמי שחסר ניסיון צבאי וניהולי זה, וכמי שיידרש לו זמן לטובת כניסה לתפקיד - בעיצומה של מלחמה במספר חזיתות ובתקופה רגישה של על סף תגובה איראנית - יובילו באופן וודאי לפגיעה בביטחון המדינה ובביטחון אזרחי מדינת ישראל.

119. לא זו אף זו. הצעד של פיטורי שר הביטחון בעיצומה של הלחימה במספר חזיתות במקביל – פוגע
אנושות במורל הציבור ובאמון הציבור בנבחריו שיפעלו משיקולים מקצועיים על מנת להוביל את
המדינה לעבר ניצחון במלחמה והשגת מטרותיה.

120. בפסיקה נקבע כאמור כי "השמירה על אמון הציבור בממשלה היא שיקול ניכר וחשוב במסגרת בחינת שיקול'הדעת שבהעברה מכהונה" (בג"ץ פוקס, בפס' 23 לפסק דין של כב' הנשיא בדימוס ברק).

121. כן נקבע בפסיקה כי "ביסוד השירות הציבורי עומד האדם. עמידה על מינויו של האיש המתאים, והעברתו מתפקידו של האיש הלא מתאים, הם תנאי בסיסי לקיומו של שירות ציבורי הנהנה מאמון הציבור" (בג"ץ 7074/93 מאיר סויסא נ' היועץ המשפטי לממשלה, מח(2) 749, פס' 41 לפסק דינו של המשנה לנשיא (כתוארו אז) ברק (1994); ראו גם לעניין זה פסקה 51 לפסק דינו של כבוד השופט (כתוארו אז) ברק בעניין בג"ץ 6163/92 יואל אייזנברג נ' שר הבינוי והשיכון מז(2) 229 (1993) (להלן: "עניין אייזנברג").

122. פיטורי שר בכיר שלא משיקולי מקצועיות פוגעים אנושות באופיו הממלכתי והמקצועי של נבכרי
הציבור ומשרתיו, באופן שאף פוגע באמון הציבור.

123. כידוע, אמון הציבור ברשויות הינו תנאי יסודי לתפקודן התקין של הרשויות. ואכן, בשורה של פסקי דין חזר והדגיש בית המשפט את חשיבות אמון הציבור ברשויות. כך, גם בעניין אייזנברג פס' 54 לפסק דינו של השופט (כתוארו אז) ברק:

"אמון הציבור ברשויות השלטון הוא מנכסיה החשובים של הרשות
השלטונית, ושל המדינה. כאשר הציבור מאבד את אמונו ברשויות השלטון,
הוא מאבד את אמונו באמנה החברתית המשמשת בסיס לחיים משותפים.
יש ליתן משקל נכבד לשיקולים הבאים לקיים, לשמר ולפתח את תחושת
הציבור, כי משרתיו אינם אדוניו וכי הם עושים את מלאכתם למען הציבור,
מתוך יושר ונקיון כפיים. אכן, טוהר השירות והשורות עומד בבסיס
השירות הציבורי ובבסיס המבנה החברתי שלנו...".

124. כך בכלל, ואולי אף ביתר שאת, כאשר מדובר באופן שבו מחליט ראש הממשלה על זהות השר אשר אחראי על ניהולה של מלחמה עיקשת ומורכבת שחוה מדינת ישראל מזה למעלה משנה.

125. לפיכך, החלטת רה"מ נתניהו לפטר את שר הביטחון בעת הזו לוקה בחוסר סבירות קיצוני, באופן שמצריך הכרזה עליה כבטלה.

5.ד. ההחלטה לפטר את שר הביטחון נעשתה תוך ניגוד עניינים אישי של

רה"מ נתניהו

126. בטרם תגיע עתירה זו לסיימה, יבקשו העותרים לעמוד על ניגוד העניינים החרף בו נגוע רה"מ נתניהו, שעה שמפטר הוא את שר הביטחון גלנט על מנת לשמור על שרידותה של הקואליציה ושל הממשלה בראשותו בשעה שמתנהל נגדו משפט פלילי.

127. כידוע, "כלל יסוד הוא בשיטתנו המשפטית כי אסור לו לעובד הציבור להימצא במצב בו קיימת אפשרות ממשית של ניגוד עניינים" (בג"ץ 531/79 סיעת "הליכוד" בעיריית פתח-תקוה נ' עיריית פתח תקוה, פ"ד לד (2) 566, 568 (1980) (להלן: "פרשת סיעת הליכוד")).

128. הכלל אינו נובע מחוק חרות בלבד, אלא מהווה "עקרון יסוד, המצוי בהיכלם של עקרונות היסוד של השיטה. ממנו נגזרות הוראות חרותות. על פיו מתפרשות הוראות אלה. ממנו נגזרות הלכות שיפוטיות - "משפט מקובל נוסח ישראל...". (בג"ץ 595/89 שמעון ואח' נ' הממונה על מחוז משרד הפנים מחוז הדרום ואח', פ"ד מד(1) 409, 413 (1990) (להלן: "פרשת הממונה על מחוז דרום")); עוד ראו לעניין זה בג"צ 971/99 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ועדת הכנסת ואח', פ"ד נו(6) 117, 149 (2002):

"ההלכה האוסרת ניגוד עניינים מושרשת עמוק בשיטת המשפט בישראל והיא מכללי הצדק הטבעי שלא נוכל בלעדיהם. ההלכה הוכרזה כעקרון-יסוד המצוי בהיכלם של עקרונות היסוד של השיטה... ומאז אין חיינו חיים בלעדיה. דומה שאין צורך כי נאריך בפרטי ההלכה והרי כל קטן נושא אותה עימו בציקלון שעל שכם."

129. אכן, הכלל האוסר הימצאות במצב של ניגוד עניינים הוכר בהלכה כעקרון רחב המרחף מעל שיטתנו המשפטית:

"עקרון יסוד אוניברסלי 'המרחף' מעל כל דברי החקיקה הרלבנטיים ואין מפעילים לגביו את הכלל שיש ללמוד דבר משתיקת המחוקק" (בג"ץ 2419/94 פריד אברהם נ' אריה טל ראש העיר טירת הכרמל ואח', פסקה 3 לפסק דינו של כב' השופט בדימוס לוי (נבו) 22.8.1994).

130. הסיבה להתהוותו של הכלל האוסר על המצאות במצב של ניגוד עניינים היא החשש שעניין אחר שיש לעובד הציבור ישפיע על דרך פעולתו או על שיקול הדעת שלו. כך, האיסור על ניגוד העניינים נועד למנוע מצב בו ישתרבבו להם שיקולים לא רלוונטיים אל החלטותיהם של בעלי התפקיד הציבורי, ובדרך זו יפגע התפקיד ותפגענה ההחלטות.

131. בנוסף לאמור, גם אם עובד הציבור לא יושפע מהאינטרס והעניין האישי שלו, קיים חשש שעצם העובדה שלעובד הציבור עלול להיות אינטרס אחר מלבד האינטרס הציבורי, עלולה לערער את אמון הציבור במערכת הציבורית:

"קיומו של שירות ציבורי סדיר, אחראי ובעל עמדה ציבורית נאותה, מחייב אמון הציבור בכך שהחלטות עובדי הציבור הן ענייניות, ונעשות ביושר ובהגינות. עובדת הימצאותו של עובד ציבור במצב של ניגוד עניינים, פוגעת באמון הציבור במערכת השלטונית. בלב הציבור מתעורר החשש כי שיקולים זרים מנחים את עובד הציבור, ואמונו במערכת השלטונית נפגם. חשש זה בא הדין למנוע" (פרשת סיעת הליכוד, בעמ' 571).

132. ויוטעם, כי הכלל האוסר על הימצאות בניגוד עניינים אינו דורש התקיימותו של מקרה של ניגוד העניינים בפועל, אלא מסתפק בחשש לקיומו של מצב כזה, אף ללא כוונה מושחתת של הצדדים. הפסיקה הדגישה כי הכלל הוא צופה פני עתיד, ומטרתו "למנוע את הרע בטרם יארע". כך, הודגש כי אין צורך להוכיח קיומו של ניגוד עניינים בפועל בהפעלת שיקול הדעת, ודי בכך שקיים חשש סביר, אשר נבחן בעניינים אובייקטיביות, שיתקיים ניגוד עניינים. ראו בעניין זה בג"צ 279/60 אולמי גיל בע"מ נגד משה יערי ואח', פ"ד טו 673, 676 (1961):

"כשנוקטים אנחנו לענין זה לשון משוא-פנים, אין כוונתנו לכך שהמשיב ישא במזיד וביודעין פני צד אחד, וכשנוקטים אנחנו לענין זה לשון דעה משוחדת, אין כוונתנו לכך שדעתו של המשיב שוחדה בשוחד ממש. הכוונה היא שמשוא-הפנים הוא, מטבע הדברים, מחוייב המציאות, או קרוב לוודאי, אפילו שלא במזיד ובלא יודעין, שהרי קרוב אדם אצל עצמו, ואין אדם רואה חובה לעצמו...".

ראו גם: פרשת סיעת הליכוד, בעמ' 571.

133. כשמדובר בראש הממשלה, אחריותו נגזרת ממעמדו המיוחד כמי שעומד בראש הרשות המבצעת ולכן היא רחבת היקף. התפיסה המשטרית בישראל מכירה בכך שראש הממשלה הוא "ראשון בין שווים", והוא בעל מעמד מיוחד בקרב חברי הממשלה. חוק יסוד: הממשלה והוראות התקנון לעבודת הממשלה קובעים כי ראש הממשלה נהנה משיקול דעת רחב ביותר, בכל הנוגע למבנה הממשלה, הרכבה, חלוקת התפקידים בין חבריה, ניהול עבודתה וסדר יומה ועיצוב מדיניותה ויעדיה.

134. העובדה כי כנגד רה"מ נתניהו מתנהל בימים אלו הליך פלילי, מציבה אותו בניגוד עניינים "חריג בטיבו ובעוצמתו". לפיכך עלולים, ולו רק למראית עין, להשפיע מניעים זרים על רה"מ נתניהו בשעה שהוא נדרש להחליט בעניין הקשור לכהונתו, ובפרט, למנוע מצב בו יהיה מעורב רה"מ נתניהו בהחלטות אשר עלולות להשפיע על ההליך הפלילי המתנהל בעניינו.

135. כך, מן הצד האחד, מתנהל בעניינו של רה"מ נתניהו הליך פלילי, ומן הצד השני, כפי שנסקר לעיל, פעולותיו נועדו לשמור על יציבות הממשלה ובפרט לשרת את המשך כהונתו כראש הממשלה.

136. פיטורי שר הביטחון בעת שראש הממשלה מצוי בניגוד עניינים, ובפרט בעת מלחמה שאורכת יותר משנה, עשויים לפגוע עמוקות באמון הציבור במערכת הציבורית ובפרט בממשלה. זאת, לאור החשש ששיקולים זרים הם אלה שמנחים את רה"מ נתניהו בהחלטתו, מתוך ניגוד העניינים בו הוא מצוי.

137. אף מהטעם הזה, סבורים העותרים כי יש להורות על ביטול הפיטורין, ועל מתן הצווים המבוקשים ברישא לעתירה.

ה. סיכום

138. הנה הונחה על שולחנו של בית המשפט הנכבד עתירה בהולה וחשובה מאין כמותה אשר עניינה בפגיעה חמורה ביותר בביטחון המדינה, וברה"מ נתניהו הפועל משיקולים זרים, פוליטיים וצרים, תוך ניגוד עניינים ובחוסר סבירות קיצוני.

139. העותרים עמדו על כך שפיטוריו של שר הבטחון גלנט בעת מלחמה מהווים פגיעה חמורה בביטחון המדינה, פגיעה המתעצמת שעה שפיטורים אלו נעשו משיקולים אשר מנוגדים לשיקולים שנקבעו בפסיקה לעניין העברת שר מכהונתו, והם קידום חוקי ההשתמטות שאינם שוויוניים בעליל, ושרידותה של הקואליציה הנוכחית אשר בראשה עומד נאשם בפלילים הצפוי לעלות בקרוב על דוכן הנאשמים בבית המשפט המחוזי בירושלים.

140. התנהלות זו, בה מפטר ראש הממשלה את שר הבטחון בשעת מלחמה, כאשר בראש מעייניו עומדת הישרדותו הפוליטית האישית, וכן שרידות הקואליציה בראשה הוא עומד, היא חסרת סבירות באופן קיצוני, ומחייבת את התערבותו המיידית של בית המשפט הנכבד.

141. אשר על כן, ולאור כל האמור לעיל יתכבדו העותרים לבקש מבית המשפט הנכבד ליתן את הצווים המפורטים ברישא לעתירה זו, ולעשותם מוחלטים. כן יבקשו העותרים מבית המשפט הנכבד כי יורה על מתן צו הביניים, ולחילופין הצו הארעי המבוקש בעתירה.

142. כמו כן, ולאור דחיפות הנושא וחשיבותו יתכבדו העותרים לבקש כי יקבע מועד דיון בהול בעתירה.

143. העתירה נתמכת בתצהירו של ד"ר שחף גל, מנכ"ל העותרת 1.

רוטם בבלי זביר, עו"ד

ט/תומר נאור, עו"ד
ב"כ העותרים

ד"ר אליעזר שרגא, עו"ד

ירושלים, 06 בנובמבר 2024;
ה' בחשוון תשפ"ה

1. התנועה למען איכות השלטון בישראל ע"ר 580178697
2. פורום חומת מגן לישראל
ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר אליעד שרגא ו/או תומר נאור ו/או אריאל ברזילי ו/או רחל אל-שי רוזנפלד ו/או רותם בבלי דביר ו/או תמר באום ו/או אורי הס ו/או סתיו לבנה להב ו/או טלילה דביר מרח' יפו 208, ת.ד. 31348 ירושלים 9131301
טלפון: 02-5000073; פקס: 02-5000076
דוא"ל: office@mqg.org.il

העותרים

- נ ג ד -

1. ראש הממשלה חה"כ בנימין נתניהו
2. ממשלת ישראל
3. היועצת המשפטית לממשלה
המשיבים 1-3 באמצעות פרקליטות המדינה
מרח' צלאח א-דין 29, ירושלים
טלפון: 073-3925590; פקס: 02-6467011
דוא"ל: HCJ-dep@justice.gov.il
4. שר הביטחון חה"כ יואב גלנט
משרד הביטחון, הקריה, תל אביב 6473424
טלפון: 073-2067420; פקס: 073-3233711
דוא"ל: yoavg@knesset.gov.il
6. שר החוץ חה"כ ישראל כץ
משכן הכנסת, קריית בן-גוריון, ירושלים, 9195016
טלפון: 02-6408518; דוא"ל: yiskatz@knesset.gov.il

המשיבים

תצהיר מטעם העותרים

אני הח"מ ד"ר שחף גל, מס' זהות 053438974, מנכ"ל העותרת, מצהיר בזאת כי העובדות המפורטות בעתירה זו נכונות לפי מיטב ידיעתי ואמונתי.

חותימת המצהיר

אישור

אני עו"ד רותם בבלי דביר, מ.ר. 84615 מאשרת בזאת כי ביום 6.11.2024 חתם לפני ד"ר שחף גל, מס' זהות 053438974, על הצהרתו דלעיל, לאחר שהזהרתיו כי עליו להצהיר ולומר את האמת, וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, ולאחר שאישר את נכונות הצהרתו.

רותם בבלי דביר, עו"ד
הקט"מ במל"ס 84615-01-24

נספח ע/1

העתק כתבתו של יקי אדמקר
"גולדקנופף הודיע לנתניהו : 'בלי
חוק הגיוס לא יעבור תקציב'" מיום
9.9.2024

עמ' 25

חדשות / פוליטי-מדיני

גולדקנופף הודיע לנתניהו: "בלי חוק הגיוס - לא יעבור תקציב"

יקי אדמקר

עודכן לאחרונה: 9.9.2024 / 22:39

יו"ר יהדות התורה אמר את הדברים לראש הממשלה במהלך פגישה שכינס נתניהו בלשכתו עם שר האוצר סמוטריץ' ואנשי משרד האוצר. גורם בכיר במפלגה אישר את הפרטים: "דורשים לקדם את הצעת החוק שפוטרת את תלמידי הישיבות בתוך חודש ולכלל המאוחר לפני אישור התקציב"

בוידאו: אבנים על הרכב וקריאות גנאי: השר גולדקנופף הותקף בהפגנה / צילום: רוני כנפו, שימוש לפי חוק 27 לזכויות יוצרים

השאלון הקצר של זכותי לחולי סרטן מגלה האם אתם זכאים לפטור ממס

Round Table מגזין

מידע נוסף

"מתחם A2 בקדימה-צורן" מסתערים על קדימה-צורן: קרקעות נמכרות ב-449 אלף ש"ח

Real Invest מגזין

צומת סביון: דירות 4 חד' יימכרו בפחות מ-3 מיליון ש"ח

Channel22

!מפסיקים לשלם יקר על חבילת הסלולר

"נורא מה שהוא עושה": הסרט על ביבי הוקרן, הקהל הגיב בתשואות

תרבות

קישורים מקודמים ע"י טאבולה

יו"ר יהדות התורה, השר יצחק גולדקנופף, הודיע לראש הממשלה בנימין נתניהו כי "בלי חוק הגיוס - לא יעבור תקציב לשנת 2025 בכנסת". את הפרטים אישרו גורם בכיר במפלגה והבהיר: "אנחנו דורשים לקדם את הצעת החוק שפוטרת את תלמידי הישיבות שתורתם אומנותם בתוך תקופה של חודש ולכל המאוחר לפני אישור התקציב".

גולדקנופף אמר את הדברים לנתניהו במהלך פגישה שכינס ראש הממשלה בלשכתו יחד עם שר האוצר בצלאל סמוטריץ' ואנשי משרד האוצר. יו"ר יהדות התורה נכנס ללא הודעה מוקדמת לפגישה ואמר: "ראש הממשלה, אני חייב להגיד לכם לפני שאתם מתקדמים עם התקציב, תסיימו את חוק הגיוס. אם לא יעבור חוק גיוס לא יעבור תקציב. קודם גיוס ורק אחרי נדבר על אישור התקציב".

שר האוצר בצלאל סמוטריץ', יצחק גולדקנופף, ראש הממשלה בנימין נתניהו / עיבוד תמונה, צילום: יונתן זינדל, אבשלום ששוני, חיים גולדברג/פלאש 90, ראובן קסטרו

קישורים מקודמים ע"י טאבולה

אולי יעניין אותך

גדעון אוקו נדהם ממה שמיקי זוהר הודה

בו, ולא ידע איך... תרבות

!המהפכה של וואלה פייבר שתחסוך לכם

בעלויות הטלוויזיה...

כאבי ברכיים? למה לסבול כשאפשר...

Healthy Home

ההרשמה לוובינר שמלמד אתכם מאפס

על השוק הפיננסי בעיצומו...

השקעות לעצלנים

חוק הגיוס נדון בימים אלה בוועדת החוץ והביטחון של הכנסת לפני אישורו בקריאה שניה ושלישית. לא ברור האם בנוסחו הנוכחי יש לאישורו רוב בקואליציה.

הסיעות החרדיות ש"ס ויהדות התורה מצפות כי נתניהו יפעל מול הח"כים הסוררים בליכוד ובשאר המפלגות כדי שיקודם החוק שבו יש גם יעדי גיוס שנתיים אבל בעיקר פטור עבור תלמידי ישיבות במעמד "תורתו אומנותו". נכון להיום אין חוק שמאפשר זאת, ולפי החלטת בג"ץ, כל החרדים בני 18 או יותר מחויבים גיוס. בפועל, צה"ל שיגר רק אלפי צווי גיוס אליהם התייצבו קצת יותר ממאה חרדים לטובת גיוס.

נספח ע/2

העתק כתבתם של כאן חדשות
(kann_news@) באתר X מיום

19.10.2024

עמ' 29

פרסם

כאן חדשות
@kann_news

ברקע לחץ המפלגות החרדיות, בסביבת ראש הממשלה יעבירו לגלנט בשבוע הבא אולטימטום: קדם את חוק הגיוס או שתפטר | הדיווח של @yaara_shapira #חדשותהשבת

8:52 אחה"צ · 19 באוק' 2024 · 198.9K צפיות

51 דוחות 76 ציטוטים 197 אוהב 9 סימניות

9

נספח ע/3

העתק כתבתם של מורן אזולאי
ושילה פריד "יעלה בשבוע הבא
להכרעת השרים: החוק החדש
שמקדמים החרדים - ואמור לפתור
את משבר הפטור מגיוס" מיום
28.10.2024

עמ' 31

יעלה בשבוע הבא להכרעת השרים: החוק החדש שמקדמים החרדים - ואמור לפתור את משבר הפטור מגיוס

פרסום ראשון: בצל המחלוקת בקואליציה סביב גיוס חרדים, לוועדת שרים לחקיקה תגיע הצעת חוק שמקדמת יהדות התורה - ולפיה מספיק שאחד מבני הזוג יעבוד כדי שמימון המעונות לא ייפסק. בתנועות מחאה מאיימים לעתור לבג"ץ: "ממשלת הקומבינה תוקעת סכין בגב הלוחמים", לפיד: "המשמעות - השתמטות מצה"ל"

123 תגובות

מורן אזולאי, שילה פריד | 28.10.24 | 14:45
תגיות כנסת חרדים יהדות התורה

החרדים מקדמים חוק חדש, סביב משבר הפטור מגיוס: לוועדת השרים לענייני חקיקה תגיע בשבוע הבא הצעת חוק של ח"כ ישראל אייכלר מיהדות התורה - "הצעת חוק קבלת ילד למעון יום והשתתפות המדינה בעלות שכר הלימוד בו" - שלפיה מספיק שאחד מבני הזוג יעבוד כדי שמימון המעונות לחרדים לא ייפסק.

ח"כ אייכלר (צילום: דני שם טוב/דוברות הכנסת)

Sponsored Links by Taboola

מקבלים אותו החשמל - רק בזול

צרו קשר

אמישראל

הזדמנות אחרונה להירשם לתואר ראשון ושני באוניברסיטת אריאל

אוניברסיטת אריאל

להרשמה

הפתרון שישמור על הירקות והפירות שלכם טריים לאורך זמן – וגם יחסוך לכם מאות שקלים בשנה

מידע נוסף

Rebag

מדובר בהצעת חוק שתפתור את הבעיה העיקרית של מימון המעונות לחרדים, שהפכה לבעיה המרכזית שמתסיסה את הרחוב החרדי סביב הגיוס לצה"ל. בציבור החרדי יש הסבורים שאם מימון המעונות ייפתר – ניתן יהיה להתעכב עם חקיקת [חוק הפטור מגיוס](#).

הצעת החוק המלאה

ההצעה החדשה מגיעה אחרי שלפני כחודשיים וחצי [היועצת המשפטית לממשלה גלי בהרב-מיארה אמרה](#) שהמדינה לא מוסמכת עוד לעודד לימודים תורניים של מועמדים חרדים לשירות ביטחון באמצעות מימון ממשלתי. לפי היועמ"שית, נדרש להפסיק את המימון למי שאחד מבני המשפחה לומד במוסד תורני בזמן שהוא מיועד לשירות ביטחון.

דברי היועמ"שית נמסרו אז לשר העבודה יואב בן צור מש"ס. "במצב החוקי הקיים, המדינה אינה מוסמכת עוד לעודד באמצעות מימון ממשלתי לפי מבחני מעונות היום, לימודים תורניים של מלש"בים. כלומר, היעדר הסמכות אינו מאפשר עוד מימון המבוסס על כך שאחד מבני המשפחה לומד במוסד תורני בזמן שהוא מיועד לשירות ביטחון", כתבה.

חרדים בלשכת הגיוס בתל השומר (שאול גולן)

לפי דברי ההסבר של הצעת החוק שמנסים החרדים לקדם כעת, "על אף האמור במבחני התמיכה ובנוהל, לשם בחינת סדר הקדימות לקבלה למעון יום ולהשתתפות המדינה בעלות שכר הלימוד בו, יובא בחשבון מצבה התעסוקתי או הלימודי של האם בלבד, ובמשפחות שבראשן הורה עצמאי – של ההורה העצמאי בלבד; ואולם, הוראות סעיף זה לא יגרעו מאופן חישוב רמת ההכנסה לנפש במשפחה לפי מבחני התמיכה והנוהל. הוראות חוק זה לעניין השתתפות המדינה בעלות שכר לימוד במעון יום יחולו החל משנת הלימודים התשפ"ה, ולעניין הקבלה למעון יום – החל משנת הלימודים התשפ"ו".

"זכויות אישה על עבודתה ופרנסתה הן זכויות חוקתיות ראשונות במעלה. דיני העבודה מגנים על זכויותיה לעניין תנאי השכר, תנאי ההעסקה, שעות העבודה, מניעת הפליה ועוד", נכתב בדברי ההסבר של הצעת החוק. "כדי לאפשר לאישה לממש את פוטנציאל התעסוקה והפרנסה שלה נקבעו זכויות סוציאליות כמו הנחה למעון יום, שהמדינה מסבסדת מכספי משלמי המיסים מכלל המגזרים. זכויות אלה אינן יכולות להיות תלויות באיש אחר זולת האישה. לפיכך מוצע לקבוע כי לשם בחינת סדר הקדימות לקבלה למעון יום ולהשתתפות המדינה בעלות שכר הלימוד בו, יובא בחשבון מצבה התעסוקתי או הלימודי של האם בלבד".

היועמ"שית. אמרה שיש לעצור את המימון למעונות יום למשפחות של חרדים חייבי גיוס (צילום: יואב דודקביץ)

עוד נכתב: "יחד עם זאת, לעניין חישוב רמת ההכנסה לנפש במשפחה לפי מבחני התמיכה תובא בחשבון גם הכנסת האב. הצעת החוק מבקשת לקבוע אי-תלות בין הזכויות וההנחות שמגיעות לאם עובדת ובכלל זה בהליכי לימודים לרכישת השכלה או מקצוע, ובין חייה המשפחתיים או האישיים, או מעשי בני משפחתה – שאינם רלוונטיים לזכויותיה כאם העובדת למחייתה. כל הפליה על רקע חברתי או דתי אסורה. כך גם כלפי נשים עובדות, שמנסים לפגוע בפרנסתן ולמנוע מהן זכויות כאימהות עובדות.

"ביטול ההנחה במעונות יום ומשפחתונים, לנשים עובדות, בזיקה לבני זוגם שבחרו להקדיש את חייהם ללימוד התורה, סותרת את יסודות כבוד האדם וחירותו וחופש העיסוק. לא ייתכן שבמדינת היהודים נמנע מאימהות לצאת לעבוד ולהביא פת-לחם לפי הטף על ידי ביטול ההנחות במעונות היום והמשפחתונים".

במהלך ישיבת סיעת יהדות התורה סוכם שהסיעה תדרוש מהנהלת הקואליציה להעביר את החוק של ח"כ אייכלר בהקדם. "ח"כ הרב ישראל אייכלר, יו"ר ועדת העבודה והרווחה, הציג בפני הסיעה את הצעת החוק שהעלה בכנסת, עליה חתומים כל חברי הסיעה, בנושא 'השתתפות המדינה בעלות שכר הלימוד במעונות'. לפי הצעת החוק יובא בחשבון, לצורך בחינת השתתפות המדינה בעלות השכר, מצבה התעסוקתי של האם בלבד. הסיעה דורשת מהנהלת הקואליציה לקדם את הצעת החוק הזו ב-3 קריאות במהירות האפשרית", נמסר מהסיעה.

מנגד, ראש האופוזיציה יאיר לפיד תקף, ואמר כי "משמעות הצעת החוק של אייכלר וסיעת יהדות התורה היא אחת השתמטות מצה"ל". "ח"כ מירב כהן כתבה בחשבון ה-X שלה: "שוחד פוליטי של מיליארדים + השתמטות המונית משירות צבאי בשעת מלחמה קיומית = 'ממשלת ימין-על-מלא'. את מחיר הדמים ואת המחיר הכלכלי כולנו משלמים".

שר הביטחון יואב גלנט נשאל על סוגיית חוק הפטור מגיוס בכניסה למליאה, והשיב כי "זה לא עניין פוליטי, אלא עניין ביטחוני ומוסרי. מה שהתנגדתי בקריאה הראשונה – אז מאז המצב החרף. יש לנו יותר פצועים ויותר חללים". לדבריו,

"אנחנו צריכים עוד חיילים ואנחנו צריכים עוד לוחמים".

גם עו"ד איילת השחר סיידוף מתנועת "אימהות בחזית", הבהירה: "נעתור לבג"ץ במידה והחוק המושחת עוקף גיוס לתקצוב המעונות יעבור בכנסת. ממשלת הקומבינה תוקעת סכין בגב הלוחמים והלוחמות שלנו". מנכ"ל המרכז הרעיוני בקרן ברל כצנלסון, אביעד הומינר-רוזנבלום, הוסיף כי "הצעת החוק החדשה לסבסוד מעונות יום תפורה לחלוטין לטובת משפחות האברכים על חשבון שאר הציבור בישראל, ותעודד אי-תעסוקה וגיוס של גברים חרדים".

בתוך כך, הבוקר, שר הבינוי והשיכון יצחק גולדקנופף (יהדות התורה) הצביע נגד חוק של הליכוד בוועדת שרים לחקיקה, ודרש ממזכירות הממשלה לדחות את ההצבעה על התקציב המתוכננת ליום חמישי. כך נודע ל-ynet. "לא יקרה", כתב שר האוצר בצלאל סמוטריץ' בתגובה, כשהוא מצרף את כותרת הכתבה, ודקות לאחר מכן - בהודעה מטעמה של לשכת ראש הממשלה - נכתב כי במהלך ישיבת הממשלה הבהירו ראש הממשלה בנימין נתניהו ושר האוצר סמוטריץ' כי תקציב המדינה חייב לעבור במועדו, בהתאם לעקרונות התקציב שכבר סוכמו.

"ראש הממשלה ביקש מהשרים להתכנס למשא ומתן מול האוצר לקראת הדיון ביום חמישי הקרוב", נכתב בהודעה. "שר האוצר ציין כי מדובר בתקציב מאתגר בתקופת מלחמה וכי נדרשת אחריות פסיקלית מכלל השרים על מנת לאפשר למשק לפרוץ בחזרה למסלול של צמיחה בסיוע המלחמה. ראש הממשלה ושר האוצר אמרו לשרים כי הם מצפים להבין את גודל השעה ולהירתם לעניין".

לעומת גולדקנופף, יו"ר ש"ס אריה דרעי ויו"ר ועדת הכספים משה גפני רוצים "להוריד" את גולדקנופף מדרישה זו, וסבורים שאפשר לטפל בנושא הפטור מגיוס אחרי התקציב בממשלה. בש"ס ובדגל התורה מנסים להרגיע, מתוך הבנה שחוק כמו שהם רוצים לראות לא יקודם בשבוע שבו יש 56 יתומים מהמלחמה.

נספח ע/4

העתק כתבתה של סיון חילאי
"התחליף לפטור מגיוס : כל מה
שצריך לדעת על חוק המעונות" מיום
5.11.2024

עמ' 36

התחליף לפטור מגיוס: כל מה שצריך לדעת על חוק המעונות

דווקא בזמן מלחמה החליטה הקואליציה לפטור אברכים מגיוס לצבא. השיטה: סבסוד במעונות לילדים של משתמטים מגיוס במסווה של דאגה לזכויות נשים. מי צפוי להרוויח מהמהלך, אילו ציבורים ייפגעו - וכמה זה יעלה לכולנו: כל השאלות והתשובות על ההצעה הנפוצה שמטלטלת את הכנסת

47 תגובות

סיון חילאי | 10:11

תגיות מעונות היום גיוס חרדים חרדים בצה"ל חוק הגיוס חרדים יהדות התורה

אחרי שנים של גרירת רגליים ודרישות חוזרות ונשנות של הסיעות החרדיות לחוק שיפטור את האברכים מגיוס לצבא, מצאו ביהדות התורה דרך לעקוף את פסיקת בג"ץ - ולהביא חקיקה שתהיה מקובלת על רוב חברי הקואליציה. [חוק](#). [סבסוד המעונות](#) - או מימון ההשתמטות - מאפשר קבלה וסבסוד במעונות לילדים של משתמטים מגיוס לצה"ל במסווה של דאגה לזכויות נשים. מה משמעות החוק, כמה זה עולה למדינה ומה הסיכוי שיעבור? "ידיעות אחרונות" ו-ynet עושים סדר.

מה אומר החוק?

[הצעת החוק](#) של ח"כ ישראל אייכלר (יהדות התורה) וחברי כנסת אחרים מבקשת לשנות את הקריטריונים לקבלת ילדים למעונות יום ומשפחתונים מפוקחים. קריטריון הסבסוד, על פי החוק, יהיה תלוי רק בסטטוס תעסוקת האישה, ללא קשר לעיסוק הגבר. בכך יתאפשר המשך סבסוד האברכים גם במשפחות שבהן האב משתמט משירות צבאי.

5 צפייה בגלריה

מבקש לשנות את קריטריון הסבסוד למעונות. אייכלר (צילום: אלכס קולומויסקי)

הסוד שחברות התעופה לא רוצות שתדעו: כך תמצאו כרטיסי טיסה במחירי רצפה[קראו עוד](#)

Karma Shopping

מקבלים אותו החשמל - רק בזול[צרו קשר](#)

אמישראלגז

יש לכם מונה חשמל חכם? מעולה, הצטרפו אלינו ותוכלו לחסוך כסף כבר מהחשבונית הראשונה

אלקטרה פאוור

מה היה עד כה?

הקריטריונים הקיימים זה שנים רבות במבחני התמיכה למעונות היום קבעו כי תנאי לקבלת סבסוד מדינתי הוא שעל שני בני הזוג לעבוד או ללמוד. חריג לכלל זה קבע שגם אברכים שלומדים תורה ייחשבו כמי שלומדים לצורך התמיכה ויהיו זכאים לסבסוד מדינתי. עם זאת, בעקבות [פקיעת פרק ג](#) לחוק שירות ביטחון ביוני 2023, בטל מעמד דחיית השירות של חרדים בגילי 18-26. כתוצאה מכך, הם חייבים בשירות צבאי ואינם זכאים עוד למימון המדינה על המעונות. הצעת החוק מבקשת לשנות זאת, לעקוף את פסיקת בג"ץ ולהמשיך את הזרמת הכסף למשפחות אברכים, גם במקרה שהאבות משתמטים משירות.

איפה עומד החוק עכשיו?

ביום ראשון האחרון ועדת השרים לענייני חקיקה [הביעה תמיכה בהצעת החוק](#) של ח"כ אייכלר, לפיה המדינה תממן מעונות יום לילדי אברכים חייבי גיוס. ביום רביעי הצעת החוק אמורה לעלות להצבעה בקריאה טרומית במליאת הכנסת. כדי שיהיה ניתן להמשיך בהליך החקיקה, היא תצטרך לעבור ברוב קולות. השלב הבא הוא העברת ההצעה לדיון באחת מוועדות הכנסת, שם היא תקודם עד שתעבור סופית בקריאה שנייה ושלישית. אולם לאור ההתנגדות שמעוררת הצעת החוק גם בתוך הקואליציה, השרים סייגו את ההחלטה וכתבו "בכפוף לכך שגורמי המקצוע והמשרדים הרלוונטיים ינסו עד יום רביעי להגיע להסכמות בעניין ללא צורך בחקיקה". בינתיים, ביהדות התורה הדגישו כי ישנם חוקים אחרים שחשובים לשרים בממשלה, ואם לא יהיה רוב קואליציוני לחוק שלהם, הם לא יצביעו עם הקואליציה בחוקים אלו.

עוד על חוק המעונות:

- [החרדים איימו במשבר קואליציוני - וכמעט כל חברי הליכוד יתמכו בחוק המעונות](#)
- [ביקורת קשה גם כלפי סמוטריץ': תסיסה בקואליציה נגד חוק המעונות | נחשף ב-ynet](#)
- [היועמ"שית: "חוק המעונות" יעודד השתמטות מצה"ל - ואינו חוקתי](#)

החוק - המשך סבסוד האברכים גם במשפחות שבהן האב משתמט משירות צבאי (צילום: עמית שאבי, דובר צה"ל)

מה הסיכוי שהצעת החוק תעבור?

הצעת החוק עוררה התנגדות רבה מצד חברי כנסת בתוך הקואליציה ואף שרים. בשבוע שעבר שר האוצר [בצלאל](#) [מוטריץ'](#) מחה דמעה מפניו כשדיבר על המחיר הכבד שמשלמים במלחמה המשרתים בקרב ציונות הדתית, והציב כתנאי לתמיכה בחוק דרישה שיתוגמלו אנשי ונשות מילואים. אך השר ממפלגתו, אופיר סופר, הבין שמדובר בקומבינה והצהיר כי לא יתמוך בהצעת החוק הזו. שר הביטחון יואב גלנט גם הוא לא מתכוון לתת ליד לחוק שממשיך לתת יד להשתמטות. ח"כ דן אילוז מהליכוד היה הראשון שהצהיר שיצביע נגד הצעת החוק, על אף השיחה שקיבל מראש הממשלה נתניהו בעצמו, שניסה לשכנע אותו להצביע בעד. במפלגתו של גדעון סער הצהירו שיצביעו נגד עם האופוזיציה וגם יו"ר ועדת חוץ וביטחון, ח"כ יולי אדלשטיין מהליכוד, [הודיע שלא יתמוך בהצעת החוק](#). כך שכרגע - להצעת החוק אין רוב.

לנגד עיניו של נתניהו עומדת מטרה אחת - לשמור על שלמות הקואליציה ולהיפטר מכאב הראש הבלתי פוסק מצד הסייעות החרדיות, שמתנות את תמיכתן בחוק התקציב וחוקים אחרים בהעברת חוק זה. עד יום רביעי בצהריים ינסו בקואליציה לשכנע את המתנגדים, אך במידה שבקואליציה יתרשמו שלא יצליחו לגייס רוב, ידחו את ההצבעה וינסו להמשיך להגיע לפשרות. להצעת החוק כבר אין רוב, לאור הצהרות שונות של ח"כים הן מהליכוד והן מהציונות הדתית.

האם קידום החוק עלול להוביל למשבר חוקתי?

התשובה בקצרה היא - כן. עוד קודם לדיון שבו אושר קידום החוק בוועדת השרים לענייני חקיקה, היועצת המשפטית לממשלה [עו"ד גלי בהרב-מיארה](#) קבעה כי חוק המעונות אינו חוקתי, מכיוון ש"יעודד השתמטות פסולה" מצה"ל, ויגביר את הפגיעה במשרתים. אתמול היועצת בהרב-מיארה שיגרה מכתב למזכיר הממשלה יוסי פוקס, והאשימה אותו כי פעל ב"חוסר סמכות" כאשר פנה לחשב הכללי בבקשה כי יורה לחשב משרד העבודה לפעול בניגוד להנחיות היועמ"שית. "אינך מוסמך להורות לעובד מדינה לפעול בניגוד לדיון ולהלך אימים על עובד מדינה", כתבה. בהמשך פוקס השיב על המכתב, ותקף אותה בטענה כי "התנהלותך נגד הממשלה הופכת למשבר חוקתי, לאנרכיה מוחלטת, כאשר ייעוץ משפטי לממשלה נותן הנחיות לעובדי ציבור שלא לקיים החלטות ממשלה תקפות". אם החוק יאושר סופית בכנסת, בניגוד לעמדת הייעוץ המשפטי לממשלה, תהיה התנגשות חזיתית בין הרשויות ולא ברור כיצד יהיה על המשרדים הממשלתיים לפעול.

משבר חוקתי? היועצת המשפטית ומזכיר הממשלה (צילום: מוטי קמחי)

מה הייתה השתלשלות הצעת החוק?

במשך שנים הפוליטיקאים החרדים, בהוראת האדמו"רים, דורשים שבכנסת יעגנו בחקיקה חוק הפוטור את בני הישיבות מגיוס לצה"ל. סוגיה זו הוצבה כתנאי קבוע של החרדים להצטרפות אליה - חוק פטור מגיוס גורף וכמה שיותר מהר. אם בממשלה שקלו בעבר לקדם חקיקה שתספק את החרדים, ככל שנמשכת המלחמה יש יותר ויותר גורמים בקואליציה שלא מוכנים לפטור ציבור שלם מגיוס לצבא, בעוד שציבור המשרתים ממשיך להישחק - משרתי סדיר ומשרתי מילואים כאחד.

בינתיים, בהיעדר חוק גיוס שמסדיר את מעמד לומדי התורה והפטור שלהם מגיוס, קבעו בג"ץ והיועמ"שית כי המדינה לא יכולה להמשיך לתת להם הטבות כמו סבסוד מעונות. בממשלה ניסו לעשות קומבינות, לדחות את החקיקה, להאריך את שירות הסדיר, להגדיל את גיל הפטור ממילואים, להגיע לפשרות עם משרד הביטחון, אך ללא הצלחה. עם פתיחת מושב הכנסת השלישי בשבוע שעבר, הוצעה חלופה מצד סיעת יהדות התורה - חוק שיאפשר את המשך סבסוד מעונות האברכים, גם למשפחות שהאבות שלהן משתמטים משירות צבאי על ידי שינוי הקריטריונים בחוק "קבלת ילד למעון". כאמור, הצעת החוק תעלה להצבעה במליאת הכנסת ביום רביעי בקריאה טרומית.

הכסף יעבור מהאזרחים העובדים - לאלה שלא (צילום: לירן תמרי)

למה החוק שנוי במחלוקת?

תחילה, הצעת החוק מגיעה בעיתוי בעייתי, כשהממשלה מניחה על שולחן הכנסת תקציב לשנת 2025, הכולל גזרות משמעותיות על הציבור העובד – הגדלת מס הכנסה, הורדת ימי הבראה, העלאת דמי הביטוח הלאומי ועוד. הכסף הזה עובר מהאזרחים העובדים והמשרתים לאלה שלא – מאות מיליונים למשפחות שאינן נושאות בנטל השירות הצבאי (עד לסכום של 1.4 או 1.5 מיליארד שקל בשנה).

בנוסף, לפי ד"ר גלעד מלאך, חוקר בתוכנית חרדים במכון הישראלי לדמוקרטיה, ועו"ד שלומית רביצקי טור פז, מנהלת המרכז לחברה משותפת במכון, הצעת חוק זו איננה שוויונית, תפגע במשרתים ובעובדים, תקטין את הסיכוי לגיוס חרדים ועלותה הכלכלית גבוהה.

"הצעת החוק היא בראש ובראשונה פרס למשתמטים מחובת הגיוס בשעת מלחמה", אומרים חוקרי המכון הישראלי לדמוקרטיה, "תכלית ההצעה בלתי ראויה בהיותה מיטיבה עם קבוצת המשתמטים ושומרת על הטבותיהם הכספיות למרות שהם מפרים חוק. ההצעה מבקשת לעקוף את המצב המשפטי החדש שנובע מפקיעת פרק הפטור בחוק הגיוס ומפסיקת בג"ץ. בנוסף, לחובת ההצעה עומדים גם שיקולים כלכליים כבדי משקל בהיותה יקרה למשק ומעודדת אי-עבודה. עוד פוגעת ההצעה בקבוצות שונות בתוך המשק, נוסף לאנשי המילואים, כגון הגברים העובדים מהמגזרים שאינם חרדיים, החרדים המשרתים והעובדים, הנשים החרדיות המופלות, זוגות חד-מיניים, וכלל הזכאים שסבסודם מעוכב".

הצעת החוק תפגע בחרדים שמשרתים ועובדים (צילום: דובר צה"ל)

במי עוד תפגע הצעת החוק?

לפי חוקרי המכון הישראלי לדמוקרטיה, הצעת החוק פוגעת בשתי קבוצות עיקריות: גברים עובדים – יהודים לא חרדים וערבים – וכן בחרדים שמשרתים ועובדים. חרדי שפנה לשירות צבאי ועם תום השירות יצא לעבוד, צפוי להתמודד בקבלה למעון יום מול חרדי שמשתמט מחובתו החוקית. מכיוון שתנאי הקבלה המוצעים בחוק אינם מתייחסים למעמד של הגבר אלא למעמד העבודה של האישה בלבד, ומכיוון שסדר הקדימות המוצע קשור במבחן ההכנסות של הגבר והאישה במשותף, במרבית המקרים הגבר החרדי העובד לא יתקבל למעון ואילו המשתמט יתקבל. המעונות והמשפחתונים המפוקחים הם משאב בחסר שאין בידו לענות על הדרישה. רק כמחצית מן החרדים העומדים במבחני הזכאות לסבסוד מצליחים להתקבל בפועל למעונות, מחוסר מקום. לכן, אי־ההתחשבות באי־השירות של הצעיר החרדי מעדיפה אותו בפועל על פני החרדי העובד.

הקריטריונים המוצעים בחוק פוגעים כאמור גם בגברים עובדים, יהודים וערבים. עובדים שהכנסתם נמוכה או בינונית ייאלצו להתמודד בקבלה למעון מול גברים שנמנעים מלצאת לעבוד כלל. על פי הצעת החוק, האחרונים יועדפו על פני הגברים העובדים משום שבהצעה מוצע להתעלם לחלוטין מעיסוקיו של הגבר. במרבית המקרים ועל סמך מבחן ההכנסות, ילדו של הגבר שאינו עובד יקבל קדימות בקבלה למעון וסבסוד, על חשבון משק בית שבו שני בני הזוג עובדים. ושוב, כיון שמדובר במשאב בחסר, ילדו של הגבר העובד לא יתקבל כלל למעון משום שבמבחן ההכנסה הגבר שאינו עובד יעקוף אותו.

נספח ע/5

העתק כתבתם של יובל קרני ושילה
פריד "גלנט חשף את ההצעה
מהמו"מ עם החרדים : יעדי גיוס לא
יהיו בחוק - אלא בתקנות" מיום
1.7.2024

עמ' 43

גלנט חשף את ההצעה מהמו"מ עם החרדים: יעדי גיוס לא יהיו בחוק - אלא בתקנות

שר הביטחון הציג בפני חברי ועדת חוץ וביטחון את צרכי הצבא, טען כי החרדים הסכימו להגיע למכסת גיוס של 50% מהשנתון תוך 5 שנים - וציין את המחלוקות שנותרו. חברי הוועדה סיפרו שהציג הצעה שעלתה שלפיה מספר החרדים שיתגייסו כל שנה יוסדר בתקנות נפרדות, גורם שהשתתף טען: "הוא ממסמס את החוק"

146 תגובות

יובל קרני, שילה פריד | עודכן: 01.07.24 | 13:15
תגיות גיוס חרדים חוק הגיוס יואב גלנט ועדת חוץ וביטחון

שר הביטחון יואב גלנט דיבר בצהריים (יום שני) בדיון בוועדת חוץ וביטחון של הכנסת על חוק הפטור מגיוס, והציג בפני חברי הכנסת את עמדת מערכת הביטחון ביחס לחוק. בשלב מסוים הוא הציג הצעה שעלתה במשא ומתן עם החרדים, שלפיה במקום שיעדי הגיוס יוגדרו בחוק שיעבור - הם יעברו בנפרד כתקנות ממשלה. כך, מספר החרדים שהתגייסו בכל שנה יהיה נתון לשינוי, חרף היעדים שייקבעו.

Sponsored Links by Taboola

גם חדשנית, גם מרווחת, וגם במחיר של 149,990 בלבד!

קראו עוד

Eveasy

רנו מציעה הנחה של 20,000 על אוסטרל ס ק"מ, וככה תקבלו אותה <<

מידע נוסף

Renault

זו החשמלית המשפחתית החדשה שלכם.

קראו עוד

Eveasy

2 צפייה בגלריה

(צילום: אריאל חרמוני, משרד הביטחון)

העברת תקנות, נציין, היא הליך פשוט יחסית שמקל על הממשלה, מאחר שאפשר לשנות אותן מפעם לפעם והן אינן מחייבות כמו חוק בספר החוקים של מדינת ישראל. הכוונה של גלנט היא שבחוק יוסדר מנגנון שלפיו הממשלה תעביר תקנות לגבי מספר החרדים שיתגייסו לצה"ל בכל שנה. גורם שנכח בדיון טען כי גלנט "ממסמס", כלשונו, את חוק הגיוס – ואינו מעוניין שהחוק יעבור.

עם זאת, גלנט טען כי במהלך הדיון הוא "קרא להעביר את גיוס החרדים בהסכמה רחבה של הקואליציה והאופוזיציה", וכי לא הציע בפועל שנושא היעדים יעוגן בתקנות ולא בחוק עצמו. "שר הביטחון רואה חובה לכך שהגיוס לצה"ל יהיה מקובל על כל הסיעות הציוניות ועל המשרתים בצה"ל", הוסיף. כזכור, גלנט עצמו הצביע בכנסת נגד החוק לפני כשלושה שבועות והוא אמר כי לא יתמוך בחוק גיוס שלא יהיה בהסכמה גם עם האופוזיציה. דברים דומים השמיע גם יו"ר ועדת החוץ והביטחון ח"כ יולי אדלשטיין לאחר שאמר: "או שיהיה חוק בהסכמה – או שלא יהיה חוק".

הגורם שנכח בדיון ציין כי עדות לכך שגלנט מעכב את החוק היא היעדרותו של ראש אכ"א מהדיון הבוקר. ועדת החוץ והביטחון הזמינה לדיון את ראש אכ"א כדי לשמוע על צורכי הצבא, אולם הוא לא הגיע – ואת מערכת הביטחון ייצג השר גלנט. שר הביטחון הסביר כי הצבא יכול לקלוט כבר השנה 3,000 מתגייסים חרדים נוספים (מעבר ל-1,800 שמתגייסים בכל שנה), מתוך צורך של 10,000 חיילים בסך הכול.

"סיכמנו שנעלה כל שנה בעוד 5%, ונגיע ל-50% מהשנתון בחמש שנים", אמר גלנט ביחס להסכמות עם החרדים. עם זאת, אין התקדמות במשא ומתן בכל הנוגע לאם החוק יעבור בכנסת או בממשלה, מה יהיו הסנקציות הכלכליות ומה יקרה אם לא יעמדו במספרים. המסר המרכזי שקיבלנו הוא שהצורך של צה"ל הוא אדיר. איבדנו מתחילת הלחימה במצטבר יותר מחטיבה. את החוסר הזה לא ניתן להשלים מהמאגרים הקיימים", אמר ל-ynet ח"כ משה טורפז מיש עתיד. "אני מצפה מצה"ל לעשות מאמץ אדיר ולייצר גרף שאפתני יותר שיכניס אלפי חיילים חדשים בזמן קצר. יש להוציא צווים לקבוצה גדולה של חרדים, ולוודא שגם בתוך המגזר החרדי יהיה שוויון בנטל ולא מעטים שיישאו בעול של כולם".

בחלק הפתוח של הדיון, גלנט אמר עוד כי "צה"ל הוא גוף של כולנו שלא משתייך לאף מפלגה. בניגוד למטוסים או פצצות, חיילים אי-אפשר להביא מחו"ל ולכן אנחנו צריכים לגייס עוד. אנחנו הולכים בכיוון הפוך מכל מה שאנו צריכים – בגיוס בחרדים, בהארכת שירות הסדיר ובהגדלת גיל הפטור משירות המילואים – עלינו לפעול יחד, החיילים מוכנים לעשות הכול אבל מבקשים רוח גב". שר הביטחון הוסיף: "אני פעלתי גם מלמטה וגם מלמעלה, ישבתי עם הנציגים של המפלגות השונות, ניסינו להגיע לגישורים מכל הסוגים והמינים וגם לעניין הזה לא הצלחנו למצוא פתרון".

פארסת האי-גיוס בזמן המלחמה

לפני כשלושה שבועות, נזכיר, [אישרה מליאת הכנסת את דין הרציפות](#) ולמעשה את המשך קידום חוק הגיוס שהגישה הממשלה הקודמת בראשות נפתלי בנט, ביוזמת שר הביטחון דאז בני גנץ. מאז, פסק בג"ץ כי למדינה אין סמכות להורות על הימנעות מגיוס בני ישיבות - ועל רקע זה, הורתה היועמ"שית למערכת הביטחון לפעול מיד לגיוס 3,000 בני ישיבות - ולעצור את התקצוב לאלה שאינם נענים לפסיקה.

הצעת החוק שעל הפרק כרגע קובעת גיוס של יותר מ-2,000 צעירים חרדים לשירות צה"ל בשנה הראשונה לחקיקתו, ואז עמידה ביעד גיוס חרדים הולך וגדל מדי שנה - עד שבשנת 2036 יגויסו קרוב ל-10,000 חרדים. החוק ביקש לשמור על מעמד "תורתו אומנותו" המעניק פטור מגיוס ללומדי תורה, אך לקבוע לציוד עיצומים כלכליים על ישיבות שלא יעמדו ביעדי הגיוס: בשנת גיוס שבה לא יעמדו ב-95% מיעדי הגיוס, יופחת בשנת הכספים העוקבת סכום התמיכה, כך שלא יעלה על 80% מסכום הבסיס. החוק, כאמור, גובש לפני טבח ה-7 באוקטובר, ולפי ההתבטאויות של בכירי הצבא, אינו עומד בצרכיו כיום.

חברי הקואליציה הצביעו בעד החוק, אליו התנגדו כשישבו באופוזיציה בממשלת בנט, למעט גלנט שהצביע נגד במליאה. למרות אישורו של החוק, חלק מחברי הליכוד הודיעו כי תמיכתם הייתה רק בקריאה ראשונה, ואם לקראת קריאה שנייה ושלישית לא תעבור ההצעה שינויים משמעותיים המרחיבים את מעגלי הגיוס - הם יתנגדו.

לאחר ההצבעה עבר החוק לדיונים ותיקונים בוועדת החוץ והביטחון. יו"ר הוועדה, ח"כ יולי אדלשטיין, שמתנגד בעצמו לחוק במתכונתו הנוכחית, [אמר אחרי פסיקת בג"ץ בשבוע שעבר](#) כי "להגיד ש'מחר נגייס את כולם זה ישראבלוף", ולאחר מכן הדגיש כי "החוק לא יעבור ללא הסכמה רחבה".

אדלשטיין אמר עוד לפני כינוס הדיונים בוועדה כי "השיקול המרכזי יהיה מתן מענה אמיתי ומדויק לצרכי צה"ל ולצרכי הביטחון של מדינת ישראל". לדבריו, "זוהי נקודת מפנה היסטורית עבור עם ישראל. זה הכרחי ואין לנו שום ברירה אחרת. כולנו צריכים צה"ל גדול, יעיל וחזק - וצה"ל גדול, יעיל וחזק צריך את כולנו".

מחאת החרדים נגד חוק הגיוס, אתמול בירושלים (צילום: שלו שלום)

מאז נערכו בוועדה שלושה "דיוני פתיחה" בהם הוצגו טענות מצד חברי הכנסת וגורמי חברה אזרחית המלווים גיוס לצה"ל הן של חרדים והן של הציבור הכללי כמו עמותת נצח יהודה, פורום דבורה ואחרים. [את הדיון האחרון פתח הרב](#)

[תמיר גרנות](#), ראש ישיבת ההסדר "אורות שאול", שבנו סרן אמתי גרנות ז"ל נפל בקרב. הוא אמר כי "כראש ישיבה אני אומר: אין עמדה כזאת שמי שלומד תורה לא יוצא למלחמה. מי שאומר את זה, עושה זאת מתוך ידיעה או מתוך הונאה? לא יודע".

חברי הכנסת החרדים לא השתתפו בדיונים, דבר שעורר ביקורת מצד חבריהם למשכן. אדלשטיין אמר כי הסיעות החרדיות הן לא הרוב וכי אין בכוונתו לריב ולהתווכח או לגרור אנשים בכוח לדיונים, וכי מטרתו היא להביא חוק שיענה לצרכי מערכת הביטחון.

פורסם לראשונה: 01.07.24 , 09:26

נספח ע/6

העתק כתבתו של גלעד מורד
"הפרקליטות מתנגדת לבקשת
נתניהו לדחות עדותו : "האינטרס
הציבורי סיום מהיר של המשפט"
מיום 7.7.2024

עמ' 48

ראש הממשלה בנימין נתניהו (צילום: אלכס קולומויסקי)

הפרקליטות מתנגדת לבקשת נתניהו לדחות עדותו: "האינטרס הציבורי - סיום מהיר של המשפט"

אחרי הדרישה החריגה של סנגורי רה"מ למתן דחייה ארוכה לעדותו, עד למרץ 2025, הפרקליטות הביעה התנגדות חריפה לבקשה - אך כן הסכימה לעיכוב מסוים. בתגובתה לבית המשפט הדגישה: "הנאשם הבהיר בהזדמנויות שונות כי כהונתו לא תשפיע על ניהול ההליך - ככל שהוא שינה את עמדתו - עליו להבהיר זאת במפורש"

גלעד מורג, ynet, 07.07.24 15:01

תגיות: [הפרקליטות](#) [משפט נתניהו](#) [בנימין נתניהו](#)

אחרי שסנגוריו של ראש הממשלה בנימין נתניהו ביקשו משופטי בית המשפט המחוזי בירושלים [לדחות את שלב ההגנה במשפטו למרץ 2025](#), הפרקליטות הודיעה היום (ראשון) כי היא מתנגדת לבקשה. "בפני בית המשפט הנכבד מונחת בקשה חריגה ביותר, שמשמעותה המעשית היא אחת: הקפאת המשפט הפלילי למשך שמונה חודשים", מסרה.

הפרקליטות אמנם מבקרת בחריפות את בקשת נתניהו לדחות את עדותו, אך בפועל הודיעה כי היא מסכימה לדחייה עד 1 בנובמבר, אחרי החגים. כלומר, במקום שפרשת ההגנה תחל בסוף פגרת בית המשפט ב-5 בספטמבר, זו מסכימה לדחות אותה בחודשיים - ובכך מאשרת דחייה של המשפט בארבעה חודשים, שבחלקם היו יכולים להתקיים ימי עדות (באוקטובר ימי חג רבים).

עניין של חיים ומוות: לחצן המצוקה שיכול להציל אתכם באירוע חירום

by Taboola

[רק מה שמעניין - הצטרפו לערוץ כלכליסט בטלגרם](#)

"מדובר בבקשה החורגת מכל קנה מידה מקובל של ניהול הליכים פליליים, והיא הוגשה בתיק דנן, שבו אינטרס הציבורי הברור מחייב לחתור לסיום מהיר ככל הניתן של המשפט", הדגישה הפרקליטות. "הבקשה החריגה מתעלמת לחלוטין ממאפיינים בסיסיים במקרה הנדון".

כמו כן, כאמור, היא ביקשה מבית המשפט "לדחות את בקשת הנאשמים להקפיא את המשפט ולקבוע כי פרשת ההגנה תחל מיד לאחר חגי תשרי, ב-1 בנובמבר. מועד זה – כארבעה חודשים מהיום – מביא בחשבון את מכלול השיקולים הדרושים, ובעיקר מאפשר לנאשמים זמן הכנה משמעותי ביותר, בהינתן שפרשת התביעה תסתיים החודש, וגם בהינתן חילופי הייצוג בתיק 4000".

בנוסף, הבהירה הפרקליטות כי תתנגד לכך שההגנה תביא עד אחר במקום נתניהו כעד ראשון בפרשת ההגנה, וציינה כי שינוי כזה יביא לפגיעה משמעותית בהליך. "בהקשר זה יוזכר, כי נאשם 1 לא טען בעבר שהוא אינו יכול לקיים את משפטו במקביל לתפקידו הציבורי, והוא אינו טוען כך במפורש גם היום. ההיפך: נאשם 1 הבהיר בהזדמנויות שונות כי כהונתו לא תשפיע על ניהול ההליך". הפרקליטות כתבה לבית המשפט: "ככל שנאשם 1 שינה את עמדתו, ועמדתו העדכנית היא שמילוי תפקידו הציבורי אינו מאפשר ניהול תקין של המשפט כסדרו, עליו להבהיר זאת במפורש".

האקדמיה לגיימינג נפתחת: בואו ללמוד איך לנהל כלכלת משחקי מובייל | כלכליסט

בשיתוף

"דירות יוקרה על קו הים בפאפוס": בצמוד לחופים הקסומים – הון עצמי מ-120,000**יורו בלבד**

בשיתוף

"מחיר הנמוך משמעותית ממחיר השוק": דירות יוקרה בפאפוס – הון עצמי מ-120,000**יורו**

בשיתוף

מתקדמים היום ונהנים גם מהתקנה עד ערב החג

בשיתוף

99 ביטוחי בריאות

⏪

✕

ט הוא ייחודי ביותר - כתב אישום נגד
ך תפקידו השלטוני. בהליך זה,
האינטרס הציבורי העליון הוא השלמת ההליך הפלילי. עיכוב השלמתו גורם לנזקים ציבוריים
משמעותיים. הדבר מקבל משנה תוקף נוכח העובדה שכתב האישום בתיק הוגש לפני ארבע שנים
וחצי ופרשת התביעה מתנהלת כבר יותר משלוש שנים".

כאמור, לפני כשבוע וחצי ביקשו פרקליטיו של נתניהו לאפשר לו להעיד רק בעוד שמונה חודשים.
הם נימקו את בקשתם החריגה בכך שכי "בעיצומה של מלחמה, הכנת ראש הממשלה לעדות,
באופן שלא יפגע בזכויותיו והגנתו, גדולה משמעותית".

הם ציינו כי "בהתאם לדיון, פרשת ההגנה עתידה להיפתח בשמיעת עדותו של ראש הממשלה.
כידוע, ראש הממשלה נחקר ביחס לשלוש הפרשות המיוחסות לו, הגם שחקירת המשטרה לא
מיצתה את כלל הנושאים שעלו במהלך המשפט. כאשר ההגנה נערכת לפרשת הגנה, ההיערכות
המתחייבת היא לפרשת ההגנה בכללותה. לשם כך נדרשת ההגנה לתכנן - בראייה כוללת - את
פרשת ההגנה, לרבות יצירת קשר מתחייב עם עדים שלא הובאו למשפט מטעם המאשימה".

כבר החודש עתידה להסתיים פרשת התביעה, כלומר יעידו כל עדי הפרקליטות, כשנותרו עוד עדים
ספורים. אז אמורה להתחיל פרשת ההגנה - והסנגורים מעלים עדים משלהם. העד הראשון שצפוי
בפרשת ההגנה הוא ראש הממשלה, שצפוי להעיד, לפי ההערכה, במשך מספר שבועות. בסוף
החודש מערכת בתי המשפט יוצאת כמדי שנה לפגרה עד לתחילת ספטמבר, ובתקופה זו אין דיונים.

נספח ע/7

העתק כתבתם של יובל קרני, מורן
אזולאי ואיתמר אייכנר "הועברו
הטיוטות: מגעים מתקדמים לצירוף
גדעון סהר לממשלה, במקום גלנט
שיפוטר" מיום 16.9.2024

עמ' 52

הועברו הטיוטות: מגעים מתקדמים לצירוף גדעון סער לממשלה, במקום גלנט שיפוטר

דרמה פוליטית, בזמן מלחמה: לפי גורמים שמעורים בפרטים, חלק מהטיוטות כבר נוסחו ובליוכוד מתכוונים לתת לסער ואלקין מקום בקבינט. בשיחות עלתה האפשרות שסער ייכנס למשרד הביטחון, השניים יצורפו חזרה לליכוד - וח"כים נוספים במפלגה יקבלו תיקים: "נתניהו מנהל מו"מ, בזמן שגלנט בדיון אצלו"

615 תגובות

יובל קרני, מורן אזולאי, איתמר אייכנר | 13:01
תגיות יואב גלנט גדעון סער בנימין נתניהו

בדרך לסערה פוליטית? מגעים מתקדמים מתנהלים בשעות אלה לצירוף של יו"ר הימין הממלכתי גדעון סער לממשלה. גורמים טענו בשיחה עם ynet שחלק מטיוטות ההסכם כבר נוסחו, ולדבריהם - נתניהו נערך לפיטורי גלנט בזמן הקרוב. במסגרת השיחות הוצע לשר לשעבר סער לקבל את תיק הביטחון, בזמן המלחמה, במקום שר הביטחון גלנט שיפוטר על ידי נתניהו, כזכור לא בפעם הראשונה. בצל הדרמה הפוליטית, הקבינט המדיני-ביטחוני שאמור היה להתכנס ב-16:00 נדחה ל-21:00, כנראה בניסיון לסגור את הפערים בין נתניהו לסער עד הערב.

גלנט, נתניהו וסער. תיק הביטחון יחליף ידיים? (צילום: אלכס קולומויסקי, יאיר שגיא, אלעד מלכה, Fotokon / Shutterstock)

בליכוד מתכוונים לתת מלבד לסער מקום בקבינט גם לח"כ זאב אלקין ממפלגתו, ועלתה גם אפשרות חזרת השניים לליכוד. מטעם נתניהו פועל בנושא עורך הדין מיכאל רביליו, כשגם שר המשפטים יריב לוין משמש כמתווך.

לדברי גורמים המעורים בפרטים, סוכמו אתמול שני דברים עיקריים בין הצדדים - שסער ימונה לשר הביטחון, ושיחזור לליכוד. לדבריהם, הדבר עשוי להבטיח את יציבות הממשלה עד סוף הקדנציה. במסגרת ההיערכות לפיטורי גלנט, כך

טענו, בליכוד מתכוונים לטעון כי גלנט "שמאלן", ונתניהו צריך לצידו "שר ביטחון ימני". גם אריה דרעי מתווכח בנושא, ונתניהו רצה שגם בני גנץ יחזור.

לדברי הגורמים, סער יקבל ייצוג במוסדות הליכוד, ואנשים במפלגה שהיו בסביבתו והודחו עם עזיבתו - יחזרו להיות חברי מפלגה. בנוסף, כך טענו, גם ש"ס מוכנה לוותר על תיק בממשלה לטובת אלקין. גם ח"כ שרן השכל עשויה לקבל תיק בממשלה - במקום השרה עידית סילמן.

לדברי הגורמים, גלנט כבר קיבל את המסר כי יש כוונה להדיח אותו ולהחליפו בגדעון סער, שפרש בחודש מרץ מהקואליציה ומהממשלה. גורם בכיר המעורה בפרטי המו"מ אמר כי "כניסה של גדעון עוברת בהזזה של גלנט. רה"מ קרוב לקבל את ההחלטה הזו. היא טרם התקבלה אבל היא קרובה".

בינתיים, בלשכות סער ונתניהו הכחישו את הדיווחים. מלשכת יו"ר הימין הממלכתי נמסר כי "אין כל חדש בנושא". מלשכת רה"מ נמסר: "הפרסומים בעניין משא-ומתן עם גדעון סער אינם נכונים". עם זאת, לשכת נתניהו לא הכחישה את הדיווחים על הכוונה לפטר את גלנט.

הדיווחים על הסכם בין נתניהו לסער מתפרסמים במהלך דיון ביטחוני חשוב שמקיימים גלנט ונתניהו בשעות אלו. גורם פוליטי בכיר אמר בעקבות הידיעה על הכוונה להחליף את גלנט: "בשעה שאנשי נתניהו במו"מ מתקדם עם גדעון סער - גלנט משתתף בדיון ביטחוני בלשכת רה"מ". נתניהו אכן מקיים בשעה זו התייעצות ביטחונית בהשתתפות גלנט, שר החוץ ישראל כ"ץ וגורמים נוספים.

מתחת לפני השטח, בלב הדיונים על זהות שר הביטחון, נמצא גם חוק הגיוס שנתניהו מעוניין להביא במהירות האפשרית לשביעת רצונם של החרדים שרוצים לראות התקדמות בעניין. גלנט דורש שיובא חוק שמוסכם גם על סיעות האופוזיציה, ובראשן המחנה הממלכתי, דבר שיקשה מאד על העברת חוק, שישאיר מחוץ למעגלי הגיוס את מרבית הצעירים החרדים - כפי שרוצים לראות גולדקנופף, גפני ודרעי.

"מינוי סער - הודאה של רה"מ כי החליט להפקיר את החטופים" (צילום: מיכה ורדי)

גנץ: "נתניהו עסוק בקומבינות", מטה המשפחות: "גזר דין מוות על החטופים"

יו"ר המחנה הממלכתי בני גנץ, שותפו הפוליטי לשעבר של סער, הגיב לפרסום: "ניתוק - קווים לדמותו: במקום שראש ממשלת ישראל יהיה עסוק בניצחון על החמאס, בהחזרת החטופים, במלחמה בחיזבאללה ובהחזרת תושבי הצפון לבתיהם בביטחון - הוא עסוק בקומבינות פוליטיות בזויות ובהחלפת שר ביטחון לפני מערכה עצימה בצפון. הדבר מעיד על שיקול דעת לקוי וסדרי עדיפויות מעוותים".

ממטה משפחות החטופים נמסר בתגובה לפרסום: "מינויו של גדעון סער לשר הביטחון יהווה הודאה ברורה וחד משמעית של ראש הממשלה כי החליט להפקיר באופן סופי את החטופים. סער התבטא בעבר בצורה ברורה ופומבית על עמדתו המתנגדת לעסקה להשבת חטופים וכינה אותה 'תנאי כניעה': 'חמאס יסכים לקבל את תנאי הכניעה האלה. הרי הוא לקח את החטופים מלכתחילה למען שרידותו, שרידות הנהגתו ושרידות שלטונו. המשמעות היא הכי חמורה שיכולה להיות לביטחון ישראל".

"כבר הוכח מעבר לכל ספק כי לחץ צבאי הורג חטופים. עשרות חטופים נהרגו כתוצאה מלחץ צבאי. רק לפני שבועיים קברנו עוד שישה חטופים שנרצחו כתוצאה מהלחץ הצבאי. עד מתי נלחץ? עד מתי ירצחו חטופים? האם זה האדם הראוי ביותר להוביל את מערכת הביטחון? מינוי של סער המתנגד לכל מתווה שהוצע, כולל למתווה נתניהו, משמעות אחת ויחידה והיא זועקת באותיות של קידוש לבנה: זוהי חתימת גזר דין מוות על החטופים והפקרתם של כולם בשבי".

השר לביטחון לאומי איתמר בן גביר הביע תמיכה בדיווח על פיטורי גלנט, ומסר: "במשך חודשים ארוכים אני קורא לראש הממשלה נתניהו לפטר את גלנט, והגיע הזמן לעשות זאת באופן מיידי. חייבים הכרעה בצפון וגלנט הוא לא האיש המתאים להוביל את זה".

סער, נזכיר, פרש מהממשלה בסוף מרץ. בהצהרה שקיים אז הוא אמר: "אזרחי ישראל, הטבח הנורא ב-7 באוקטובר מידי מרצחי החמאס העמיד את מדינת ישראל בשעה גורלית. תחושת החירום ושברון הלב אותו חווינו כולנו, הובילו אותי ואת חבריי להחלטה כי טובת המדינה מחייבת להניח בצד את המחלוקות ואת היריבויות הפוליטיות ולהצטרף לממשלה בראשות בנימין נתניהו. זאת, על אף המשקעים שהיו ויש לנו מהתנהלות ממשלה זו".

בנוגע לסיבה להתפטרות מהממשלה, אמר אז סער: "איני יכול לשאת באחריות כל עוד אין לי, לפי שיפוטי, אפשרות מעשית להשפיע על כיוון המדיניות. פשוט איני רואה בכך עוד תועלת. לא באנו לממשלה כדי לחמם כיסאות. באנו לממשלה - לה התנגדנו - כדי לעזור לעם ישראל בשעה קשה. בנסיבות כאלה, מוטב להשמיע קול ברור וצלול מחוץ לממשלה ואף לאתגר אותה בשיח הציבורי בנושא המלחמה".

עשרה ימים קודם לכן הכריז סער כי יפרוש אם ראש הממשלה בנימין נתניהו לא יצרף אותו לקבינט ניהול המלחמה. יום לפני פרישתו, נחשף ב-ynet כי סער דחה את הצעת הליכוד לשמש כמשקיף מעת לעת לקבינט המלחמה, בדומה לשרים בכירים שמוזמנים לדיונים מפעם לפעם.

אוסטין וגלנט. בוושנינגטון חוששים מהאפשרות שיפוטר (צילום: אריאל חרמוני, משרד הביטחון)

החשש האמריקני מפיתורי גלנט

בכירים בממשל ביידן אמרו בסוף השבוע האחרון ל-ynet, עוד לפני הפרסום הצהריים, כי הם חוששים מאפשרות שראש הממשלה בנימין נתניהו יחליט לפטר בקרוב את גלנט, או יאלץ אותו להתפטר - מה שיביא לאובדן בעל ברית יקר עבור וושינגטון בהנהגה הישראלית.

לדברי הבכירים, מאז פרוץ המלחמה הממשל שמר על קשר יוצא דופן עם שר הביטחון. הוא נחשב בעיני הממשל למבוגר האחראי. בוושנינגטון סומכים עליו, ומודאגים מאפשרות שהוא יפוטר. "גם אם לא מסכימים על הכול - הוא שותף אמין שאפשר לקדם ולסגור איתו הרבה דברים. הוא היה איש הקשר שלנו למלחמה", אמרו הבכירים.

מאז פרוץ המלחמה גלנט שוחח בקרוב ל-100 פעמים עם שר ההגנה האמריקני, כפי ששוחחו השניים הלילה, וקיים שיחות רבות עם מזכיר המדינה אנתוני בלינקן, ראש ה-CIA ביל ברנס, שליחו של ביידן למזרח התיכון ברט מקגורק ואישים נוספים.

בהנהגה האמריקנית התעניינו מאוד בעת האחרונה אם נתניהו מעוניין לפטר את גלנט, ובכירים שם סבורים שהדבר יפגע בשיתוף הפעולה הביטחוני בין שתי המדינות. לצד זאת, גובר החשש בקרב הבכירים בארה"ב שבהיעדרו של גלנט - יהיה קשה לבלום את היוזמות הקיצוניות של השר בצלאל סמוטריץ' ביהודה ושומרון, ושל השר איתמר בן גביר בישראל, כלשונם.

שילה פריד השתתף בהכנת הכתבה

נספח ע/8

העתק פנייתם של העותרים לראש
הממשלה מיום 16.9.2024

עמ' 57

16 בספטמבר 2024 ; י"ג באלול תשפ"ד

לכבוד,

חה"כ בנימין נתניהו
ראש הממשלה
משרד ראש הממשלה
ירושלים

הנדון: פיטורי שר הביטחון בעת מלחמה עולים כדי חוסר סבירות קיצוני

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר (להלן: "התנועה") ובשם פורום חומת מגן לישראל (להלן: "הפורום"), אנו מתכבדים לפנות אליכם כדלהלן:

1. בשעות האחרונות פורסמו בתקשורת ידיעות בעניין פיטוריו המסתמנים של שר הביטחון, יואב גלנט, בצל המלחמה. לפי הדיווחים, ביממה האחרונה חלה התקדמות המשמעותית במגעים שנמשכים זמן מה למינוי גדעון סער לשר הביטחון ולפיטורי שר הביטחון גלנט.¹ לדברי גורם שמעורה בפרטי המו"מ, נתניהו וסער עושים "דיל פוליטי" במסגרתו סער יקבל את תיק הביטחון בתמורה לקידום מתן פטור מגיוס לחרדים.²
2. מזה קרוב לשנה, שמדינת ישראל נמצאת במלחמה קשה ועקובה מדם. מני אז, נמצאת מדינת ישראל בשגרת חירום ובמציאות קשה שבה עדיין מוחזקים בשבי חמאס 101 חטופים וחסותות, מאות אלפי אזרחי המדינה מגויסים לשירות מילואים, ומאות אלפים נוספים מצאו עצמם "פליטים בארצם", עת פונו מבתיהם ביישובי עוטף עזה ובצפון – לתקופת זמן לא ידועה. בשעת מלחמה, פיטוריו של שר הביטחון היא צעד מסוכן ובלתי אחראי המסכן את ביטחון המדינה באופן ממשי וחסר תקדים.
3. לעמדת התנועה והפורום, ככל שאלו הם פני הדברים – פיטורי שר הביטחון בעת מלחמה המתנהלת במספר חזיתות, מהווה מעשה חסר אחריות המערב שיקולים זרים פוליטיים פסולים שעניינם שמירה על שרידותה של הקואליציה. שר הביטחון גלנט עומד כמכשול בפני האינטרסים הפוליטיים הצרים של ראש הממשלה ושותפיו החרדים בפני מתן הפטור מגיוס לחרדים. לפיכך, מתעורר חשש ממשי כי פיטוריו ומינוי גדעון סער לשר הביטחון במקומו יאפשרו לקואליציה לקדם מתן פטור גורף מגיוס לחרדים.

¹ יובל קרני מורן אזולאי ואיתמר אייכנר "הועברו הטיטות: מגעים מתקדמים לצירוף גדעון סער לממשלה, במקום גלנט שיפוטר" באתר ynet (16.9.2024), <https://www.ynet.co.il/news/article/s1pgeyb6a>; "בכירים בליכוד: פיטורי גלנט מתקרבים – סער יחליף אותו" באתר מקור ראשון (16.9.2024), <https://www.makorrishon.co.il/news/785024>

² מורן אזולאי יובל קרני ושילה פריד "הסיכומים של סער עם החרדים והאשמת השר הבכיר: 'הדיל – פטור מגיוס תמורה תיק הביטחון'" באתר ynet (16.9.2024), <https://www.ynet.co.il/news/article/hjlg49b6c>

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

4. מכל האמור לעיל, לעמדת התנועה והפורום, פיטורי שר הביטחון גלנט ככל שיתממשו עולים כדי חוסר סבירות קיצוני. התנועה מתנגדת מכל וכל למהלך זה, הפוגע פגיעה קשה בביטחון המדינה בשעת מלחמה, ומונע משיקולים פוליטיים גרידא.

בכבוד רב,

תמר לור
רכזת מחלקת ליטיגציה

תומר נאור, עו"ד
ראש האגף המשפטי

העתק:

עו"ד גלי בהרב מיארה, היועצת המשפטית לממשלה.

נספח ע/9

**העתק פנייתם של העותרים לרה"מ
וליועמ"ש מיום 22.10.2024**

עמ' 60

22 באוקטובר 2024 ; כ' בתשרי התשפ"ה

לכבוד,

עו"ד גלי בהרב-מיארה	חה"כ בנימין נתניהו
היועצת המשפטית לממשלה	ראש הממשלה
משרד המשפטים	משרד ראש הממשלה
<u>ירושלים</u>	<u>ירושלים</u>

הנדון: פיטורי שר הביטחון בעת מלחמה

סימוכין: מכתבנו מיום 16.9.2024

- בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר (להלן: "התנועה"), אנו מתכבדות לפנות אליכם כדלהלן:
1. על-פי פרסומים בתקשורת מיום 19.10.24,¹ בשבוע הבא מתכנן ראש הממשלה בנימין נתניהו לשגר מסר חריג לשר הביטחון יואב גלנט בעניין חוק הפטור מגיוס לתלמידי ישיבות (או כפי שמכונה: "חוק ההשתמטות"), לפיו על שר הביטחון להצביע בעד חוק הפטור מגיוס, ולא – יפטר.
 2. מזה למעלה משנה, מדינת ישראל נמצאת במלחמה קשה ועקובה מדם. מדינת ישראל מתויה במצב חירום ובמציאות קשה שבה עדיין מוחזקים בשבי חמאס 101 חטופים וחטופות, מאות אלפי אזרחי המדינה מגויסים לשירות מילואים, ומאות אלפים נוספים מצאו עצמם "פליטים בארצם", עת פונו מבתיהם ביישובי עוטף עזה ובצפון – לתקופת זמן לא ידועה. בשעת מלחמה, **פיטוריו של שר הביטחון היא צעד מסוכן ובלתי אחראי המסכן את ביטחון מדינת ישראל באופן ממשי וחסר תקדים.**
 3. ככל שאלו הם פני הדברים – הרי שמדובר בהפקרות מוסרית וביטחונית, ובצעד בלתי חוקי בעליל.
 4. פיטורי שר הביטחון בעת מלחמה המתנהלת במספר חזיתות, מהווה מעשה חסר אחריות המערב שיקולים זרים פוליטיים פסולים שעניינם שמירה על שרידותה של הקואליציה.
 5. יתר על כן, פיטורי שר הביטחון בעת מלחמה קשה במטרה להעניק פטור בלתי חוקתי מגיוס לעשרות אלפי מועמדים לגיוס בדעת מלחמה – מהווה הפקרות ביטחונית ומוסרית.
 6. כפי הנראה, שר הביטחון יואב גלנט עומד כמכשול בפני האינטרסים הפוליטיים הצרים של ראש הממשלה בנימין נתניהו ושותפיו החרדים בפני מתן הפטור מגיוס לחרדים.
 7. לפיכך, מתעורר חשש ממשי כי פיטוריו של שר הביטחון יאפשרו לקואליציה לקדם מתן פטור גורף מגיוס לחרדים, תוך הקרבת ביטחון מדינת ישראל על המזבח הפוליטי של ראש הממשלה.
 8. נזכיר, כי החל מפרוץ מלחמת "חרבות ברזל" ביום 7.10.2023, הצורך למלא את שורות המתגייסים עלה. מאז פרוץ המלחמה, גויסו לשירות מילואים מאות אלפי חיילים אשר נקראו להגן על מדינת ישראל בעת חירום בה המדינה נמצאת תחת איום קיומי מכל החזיתות. בהתמשכות הלחימה, חלק נכבד מחיילי המילואים עודם נקראים לשירות לתקופות ארוכות, והנטל הרובץ על ציבור המשרתים כבד מנשוא.

¹ כאן חדשות (@kann_news) אתר X (20: 52, 19.10.2024) https://x.com/kann_news/status/1847697257555976423
 רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 36054, ירושלים 9136001 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
 شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 36054، القدس 9136001 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
 208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.36054 Jerusalem 9136001 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
 E-mail: office@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

9. כל זה, ככל הנראה, לא מדיר שינה מעיניהם של ראשי הקואליציה. כך, הפגיעה של המהלך בביטחון המדינה היא כפולה – הן קידום הפטור הגורף לתלמידי ישיבות, שמכפיל ומשלש את הנטל הכבד שמוטל על החיילים ומשרתי המילואים, והן הפיטורים של שר הביטחון בעת המלחמה הקשה בה נמצאת מדינת ישראל זה למעלה משנה.

10. פיטורי שר הביטחון יואב גלנט, יהוו צעד בלתי סביר במידה קיצונית, המונע משיקולים זרים. התנועה מתנגדת מכל וכל למהלך זה, שיהווה מהלך בלתי חוקי בעליל, אשר יפגע פגיעה קשה בביטחון המדינה בשעת מלחמה, ומונע משיקולים פוליטיים גרידא.

בכבוד רב,

עמית לאור

רכזת מחלקת ליטיגציה מנהלית

רותם בבלי דביר, עו"ד

מנהלת מחלקת ליטיגציה מנהלית

נספח ע/10

**העתק פנייתם של העותרים לרה"מ
וליועמ"ש מיום 28.10.2024**

עמ' 63

28 באוקטובר 2024; כ"ו בתשרי התשפ"ה

לכבוד,

עו"ד גלי בהרב-מיארה	חה"כ בנימין נתניהו
היועצת המשפטית לממשלה	ראש הממשלה
משרד המשפטים	משרד ראש הממשלה
<u>ירושלים</u>	<u>ירושלים</u>

הנדון: פיטורי שר הביטחון בעת מלחמה

סימוכין: מכתבנו מיום 16.9.2024; מכתבנו מיום 22.10.2024

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר (להלן: "התנועה"), אנו מתכבדות לפנות אליכם כדלהלן:

- עניינה של פנייה נוספת זו בפרסומים לפיהם ראש הממשלה, חה"כ בנימין נתניהו מתכנן לפטר את שר הביטחון, חה"כ יואב גלנט מתפקידו על רקע חוסר הסכמה בסוגיית קידום חוק הפטור מגיוס לתלמידי ישיבות.
- כך, על-פי פרסומים בתקשורת מהימים האחרונים,¹ בשבועות הקרובים מתכנן ראש הממשלה בנימין נתניהו לשגר מסר חריג לשר הביטחון יואב גלנט בעניין חוק הפטור מגיוס לתלמידי ישיבות (או כפי שמכונה: "חוק ההשתמטות"), לפיו על שר הביטחון להצביע בעד חוק הפטור מגיוס, ולא – יפטר.
- זאת, חרף העובדה שמזה למעלה משנה, מדינת ישראל נמצאת במלחמה קשה ועקובה מדם. מדינת ישראל מצויה במצב חירום ובמציאות קשה שבה עדיין מוחזקים בשבי חמאס 101 חטופים וחטופות, מאות אלפי אזרחי המדינה מגויסים לשירות מילואים, ומאות אלפים נוספים מצאו עצמם "פליטים בארצם", עת פונו מבתיהם ביישובי עוטף עזה ובצפון – לתקופת זמן לא ידועה.
- בשעת מלחמה, פיטוריו של שר הביטחון היא צעד מסוכן ובלתי אחראי המסכן את ביטחון מדינת ישראל באופן ממשי וחסר תקדים.
- ככל שאלו הם פני הדברים – הרי שמדובר בהפקרות מוסרית וביטחונית, ובצעד בלתי חוקי בעליל.
- פיטורי שר הביטחון בעת מלחמה המתנהלת במספר חזיתות, מהווה מעשה חסר אחריות המערב שיקולים זרים פוליטיים פסולים שעניינם שמירה על שרידותה של הקואליציה.
- יתר על כן, פיטורי שר ביטחון בעת מלחמה קשה, במטרה להעניק פטור בלתי חוקתי מגיוס לעשרות אלפי מועמדים לגיוס בדעת מלחמה – מהווה הפקרות ביטחונית ומוסרית.
- כפי הנראה, שר הביטחון יואב גלנט עומד כמכשול בפני האינטרסים הפוליטיים הצרים של ראש הממשלה בנימין נתניהו ושותפיו החרדים בפני מתן הפטור מגיוס לחרדים.

¹ כאן חדשות (@kann_news) אתר X (20:52, 19.10.2024) https://x.com/kann_news/status/1847697257555976423; יהודה שלזינגר "חוק הפטור מגיוס – רגע האמת של גלנט" באתר "ישראל היום" (25.10.2024); זמין ב:

<https://www.israelhayom.co.il/news/politics/article/16663215>

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 36054, ירושלים 9136001 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
 شارع يافا 208، القدس 94383 • العنوان للرسائل: ص. ب. 36054، القدس 9136001 • هاتف: 02-5000073 • فاكس: 02-5000076
 208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.36054 Jerusalem 9136001 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
 E-mail: office@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

9. לפיכך, מתעורר חשש ממשי כי פיטוריו של שר הביטחון יאפשרו לקואליציה לקדם מתן פטור גורף מגיוס לחרדים, תוך הקרבת ביטחון מדינת ישראל על המזבח הפוליטי של ראש הממשלה.
10. נזכיר, כי החל מפרוץ מלחמת "חרבות ברזל" ביום 7.10.2023, הצורך למלא את שורות המתגייסים עלה. מאז פרוץ המלחמה, גויסו לשירות מילואים מאות אלפי חיילים אשר נקראו להגן על מדינת ישראל בעת חירום, בה המדינה נמצאת תחת איום קיומי מכל החזיתות. בהתמשכות הלחימה, חלק נכבד מחיילי המילואים עודם נקראים לשירות לתקופות ארוכות, והנטל הרובץ על ציבור המשרתים כבד מנשוא.
11. כל זה, ככל הנראה, לא מדיר שינה מעיניהם של ראשי הקואליציה. כך, הפגיעה של המהלך בביטחון המדינה היא כפולה – הן קידום הפטור הגורף לתלמידי ישיבות, שמכפיל ומשלש את הנטל הכבד שמוטל על החיילים ומשרתי המילואים, והן הפיטורים של שר הביטחון בעת המלחמה הקשה בה נמצאת מדינת ישראל זה למעלה משנה.
12. פיטורי שר הביטחון יואב גלנט, יהוו צעד בלתי סביר במידה קיצונית, המונע משיקולים זרים. התנועה מתנגדת מכל וכל למהלך זה, שיהווה מהלך בלתי חוקי בעליל, אשר יפגע פגיעה קשה בביטחון המדינה בשעת מלחמה, ומונע משיקולים פוליטיים גרידא.

בכבוד רב,

עמית לאור

רכזת מחלקת ליטיגציה

רותם בבלי דביר, עו"ד

מנהלת מחלקת ליטיגציה